

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iJoni O keke

Ungmemhi Oni o khi agbo

¹ Igbaekele, Ungmemhi O she kpe la o. Oni Ungmemhi o nu Eshinegba la. Oni Ungmemhi O khi Eshinegba. ² Igbaekele loli ali Eshinegba e te ga la. ³ Obọ oyoli a te ma emhikpa. Aa me emhikhoghuo ni a ma ni aa rote obọ oyoli ma. ⁴ Loli o mholi agbo na agboagbo. Oni agbo oyoli, o ri akpa na egbo na agbo.

⁵ Oni akpa o ge nga alo ebili, ama alo ebili o a dobe pfuse o li a.

⁶ Eshinegba o ghie omose oghuo ni a lu iJoni ghi egbo na agbo.* ⁷ Loli o bhale ya pfi otsele shi oni ogbo ni o khi oni akpa, ni egbo nya e rote oni otsele miesuo. ⁸ Oa khi oni iJoni o khi oni akpa; eri o li bhale ya pfi otsele shi oni akpa. ⁹ Loli o khi oni egbegbi akpa, ni o ya bhale agbo ni o ya ri imeke na egbo nya.

¹⁰ Oni Ungmemhi o la agbo, egbo ea lese o li, abi o ri rie khia khi loli a rote obọ oyoli ma agbo. ¹¹ O bhale deba egbo eyoli, ea lama mie o li. ¹² Ama, ebubu ni e da lama mie o li, ni e lese mie eva oyoli suo, wewe o ri afu na e ro mele imi Eshinegba

* **1:6** Li ze iMat 3.1; iMak 1.4; iLuk 3.1-2

a. ¹³ Oa khi abi ita ali inyọ e liẹ bia ọgbọ alo-
gbugbugbu a ri ona ngme, ama Ẹshinẹgba ọ khi ita
wẹ.

¹⁴ Oni Ungmemhi ọ mele ọgbọ-a, ọ nu awa la agbọ
ona, awa mẹ ufumhi oyọli, ikhi ufumhi oyi omi Ita
ọtuoghuo kpe ni Ita ọ mhọli, ọni ọ rọte obọ oyi Ita
bhale, ọni ọ mhọli isomhelemhi ali igesikia gbeku
ọ.

¹⁵ IJoni ọ kia tse abọ ingme oyọli yẹ ẹgbọ, ọọ tseṣe,
ọọ liẹ, “Ọna mhi gueyẹ ẹ khi ọ ya bhale odukhokho
oyemhẹ, ama ọ fu dọṣẹ mhẹ itobọ khi ọ kpe la agbọ
neni a bia mhẹ.”

¹⁶ Rọte isomhelemhi oyọli ni o gbeku ọ, awa te
mhọli ikhivọṣẹ ọdọda. ¹⁷ Obọ oyi iMosisi Ẹshinẹgba
ọ te ri ushi na awa, ama obọ oyi iJesu iKirisiti
isomhelemhi ali igesikia e te bhale. ¹⁸ Ogbọkhoghuo
ọa mẹ Ẹshinẹgba ghue. Ama, Omi Ẹshinẹgba
ọtuoghuo kpe, ni lọli ali Ẹshinẹgba e khi ọghuo, ni lọli
ali Ita e ga la, lọli o zẹ ni agbọ e rọ lẹṣẹ Ita.

IJoni ọọ khi lọli ẹ khi Omiepfuese

(iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18)

¹⁹ Egbhali eyi iJu ni e la iJerusalemu e ghie eni
ẹẹ ralo ugamhi oyi Ẹshinẹgba ali eni ẹ nu wẹ gbe
ikanya owa-ugamhi, e ka mhila iJoni ọni ọ khi.

²⁰ IJoni ọa rọ sheli wẹ, ọ nyanya sọ wẹ ọ, ọ gueyẹ
wẹ gboo khi ọa khi lọli khi ọni Omiepfuese.

²¹ E mhila li, “Ọghuo u ke khi shọ? Elaja u khi?”†

IJoni ọọ, “Iiye.” E gbo mhila li.

“Omekeguele oyi Ẹshinẹgba u khi?”

Ọ ọ “Iiye.”

† **1:21** Li zẹ iDeut 18.15,18; iMala 4.5

22 E gbolo ẹ, “Gueyẹ anye ọni u khi shọ, ni anye mẹ emini anye ya gueyẹ eni e ghie anye, elọ yeyẹ u khi shọ?”

23 IJoni ọ rọte ungmehi ni Azaya ọmekẹguele ọyi Ẹshinegba ọ ngme sọ wẹ ọ, ọọ, “Mhẹmhẹ mhi khi uruli ọyi ọgbọ ni o la ọdagbe ẹ tsese, ni ọọ liẹ, ‘A riẹlẹ udu ọyẹ ẹ shi eke kẹ Ọnọmhue ni ọ ọ bhale.’” ‡

24 Ẹgbọ ni ẹgbọ iFarisi e ghie ghi iJoni, e mhila li,
25 “Abi u a rọ khi Ọmiepfuese, ni u a rọ khi Elaja, wẹkhi ọni ọmekẹguele ọyi Ẹshinegba u khi ena, elọ o zẹ ni u rọ ọ batazi ẹgbọ shọ?”

26 IJoni ọ sọ wẹ ọ, ọọ, “Amẹ mhi rọ batazi ẹgbọ memena, ama ọgbọ ọghuo ọ la ẹ iteva memena ni aa lẹsẹ ne. 27 Lọli ọ ke ya bhale odukhokho oyemhẹ, ni o khia khi mhia fu ramhi ọni ọ ọ taghiẹ uli ọyi ẹkue ni ọ rọ sọ a.”

28 Obini iBẹtani ni o la ukiẹkiẹ obini ovọ o te ẹ ngale shi okẹ iJodani, ashini iJoni ọ la batazi ẹgbọ, a la mẹ eni ingme ena nya.

Omi osumha ọyi Ẹshinegba

29 Ogbeakọlọ iJoni ọ mẹ khi iJesu ọọ bhale, iJoni ọ gueyẹ ẹgbọ, ọọ, “Omi Osumha ọyi Ẹshinegba ni ọ rue olamhẹ eyi agbọ vu na! 30 Ọna mhi ngme abi mhi rọ liẹ, ‘Ọmọse ọghuo ọ ya bhale ni ọ fu dọsẹ mhẹ, itobọ khi ọ she kẹ la ọ neni a bia mhẹ.’ 31 Egbegbi mhẹmhẹ mhia kẹ lẹsẹ ọli ghue, ama eri mhi bhale ri amẹ ẹ batazi ẹgbọ ini mhi mẹ asha ri ọli khase ẹgbọ iZireni.”

32 Ighọ iJoni ọ pfi ọtsẹlẹ ona khi, “Mhi mẹ khi Ayemhẹ ọ li abi anekhukhu rọte idane tiemhie ya ma li egbe. 33 Mhia kha kẹ lẹsẹ ọli, ama ọni ọ ghie

‡ 1:23 Li zẹ Aza 40.3

mhe mhi ri amẹ ke batazi egbo, oọ mhe, ‘Oni u da mẹ khi oni Ayemhe ọ tiemhie shi ọ khi ọ migha li egbe ne, loli ọ khi oni ọ ya ke ri Ayemhe-ṅo-pfuase batazi egbo.’ ³⁴ Igho eni emini a gueye mhe ena e li de shi ukpelo eyemhe, ni o remhe gueye e khi Omi Eshinegba ọ khi.”

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu ọ ze

³⁵ Ogbeakolo iJoni ali eniye odukhokho eyoli etuava e gbo migha akaghọ. ³⁶ Abi iJoni ọ ro mẹ khi iJesu oọ dose, oọ, “Bino Omi osumha oyi Eshinegba.”

³⁷ Abi eniye odukhokho etuava egho e ro suọ ona te, e deba iJesu vu. ³⁸ IJesu ọ pfi alo ukhokho, ọ mẹ we khi ee deba lue, ọ mhila we, “Elo a nono.” Ee oli, “Osese, obo wa la?”

³⁹ Oo we, “A bhale ya bino.” Igho e deba li, e mẹ obini ọ la. Agho e ke nu ọ la egho nya rote agogo ene ele oguota vu.

⁴⁰ Otuoghuo eniye odukhokho etuava ni e suọ emini iJoni ọ ngme ni e deba iJesu vu ọ khi Aduru, inyoghuo iSamọ iPita. ⁴¹ Igho Aduru ọ nyanya kpe te odode nono iSamọ inyoghuo oli gueye, oọ, “Anye she mẹ Omiepfuese.” (Emini a ri iKirisiti ngme khi, Omiepfuese.) ⁴² Aduru ọ rue iSamọ bhale ghi iJesu.

IJesu ọ bino oli, oọ, “Ye ye u khi iSamọ omi iJoni, iKefasi a ke e ke lu e. iPita ali iKefasi emhi oghuo a rewe ngme.”

IJesu ọ lu iFilipu ali iNataniẹ

⁴³ Ogbeakolo, iJesu ọ ke mu egbe khi loli rote agho vu ya ke je iGalili. Ọ mẹ iFilipu, oọ li, “Deba mhe.” ⁴⁴ Onge iBetisaida ni Aduru ali iPita e khi iFilipu ọ li khi. ⁴⁵ IFilipu ọ ke nono iNatanieli mẹ. Oo li, “Anye she mẹ oni iMosisi ọ keke ingme oyoli

shi ebe ushi, ni emekeguele e gbo keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase, ikhi iJesu onge iNazarėti Omi iJosefu.”

⁴⁶ INatanieli oọ, “iNazarėti we, eminete o li rote iNazarėti e lase?”

iFilipu oọ, “Leşe bhale ya bino tşe.”

⁴⁷ Abi iJesu o ro me iNatanieli khi oọ bhale obini luę la, iJesu oọ, “Egbegbi onge iZireni na, oni oą ya lo egbholi.”

⁴⁸ INatanieli o mhila li, “Se u gho leşe mhe?” iJesu oọ, “Mhi she me abi u ro la udi okhua eni neni iFilipu o lu e.”

⁴⁹ INatanieli oọ, “Oseşe, Omi Eshinegba u khi, oghie oyi iZireni!”

⁵⁰ iJesu oọ, “Itobo khi mhię khi mhi me e udi okhua eni u ro tigbe miesuo, u ya me emini e dose ona.” ⁵¹ O gbo gueye we, “A ya me khi idane o khueghie-a, a me khi igeni eyi Eshinegba e rote idane e tiemhile ya nga shi mhemhe Omi Ogbọ o.”§

2

Ijesu o ri amę mele onyo a

¹ Ogbęle onuzi-esę, a la iKena na eke iGalili ri omueshi ya ngeli. Inyo iJesu o la agho, ² A li lu iJesu ali eniye odukhokho eyoli shi oni ilegba ni a la ri omueshi ngeli. ³ Abi onyo ni a la agho da o ro pfo, inyo iJesu oọ iJesu, “Onyo e pfo we ro da.”

⁴ iJesu oọ, “Inyo, khi ke gueye mhe emini mhi ya li, itobo khi egheghe oyemhe oą ramhi ne.”

⁵ Inyo iJesu o gueye eni e so onyo, “A ri emini o da gueye e gbe akanya.”

⁶ Ikpokpomhi idubọ eche esesa e la epfe agho na die amẹ ẹ shi ni ẹgbọ iju e ro kpe egbe a abi ushi oyewe o ngme. Udubọ oghuo oghuo, oọ mie italabi amẹ ene. ⁷ Ijesu o gueye eni e so onyo, “A ka die amẹ vo eni idubọ esesa.” Igho e die amẹ vo ewe nya te unu tsue. ⁸ Igho oọ, “A die o ghi oni o ri ukpeloe ẹ khu oni ilegba.” Igho e die o ghi o. ⁹ Oni o ri ukpeloe ẹ khu ilegba o rote eni amẹ ni a she ro mele onyo a da bino, o a kpe lese obini a me we, ama eni ẹ so onyo e lese obini a me we. Igho oni omose o lu ughue-omueshi je epfe ete, ¹⁰ oọ li, “Ashini a la rieje emhi onana kpa, onyo onete onana a kpe ro lasele na ẹgbọ da khue neni a ri onyo oni o kpo-a lasele, Elo o ze ni a ro ri onyo ona kpe shi agho?”

¹¹ Ona o khi akanya onyaloa oni odode ni ijesu o gbe. Eoli iKena na eke iGalili o la rieje o. Onana o ro ri ufumhi oyoli khase, ni eniye odukhokho eyoli e ro mie oli suo.

¹² Ona o dose se, ijesu ali inyoli, ghe inyoghuo oli eni emose ali eniye odukhokho eyoli e tiemhi obini iKapanomu. E la oobọ ukuku ogbele.*

Ijesu o lo elemhi Owa oyi Eshinegba le

(iMat 21.12-13; iMak 11.15-17; iLuk 19.45-46)

¹³ Abi eghẹghẹ ukpe oyi ẹgbọ iju ni a lu iPasova o ro ti bhale, ijesu o nga obini iJerusalemu.† ¹⁴ O bhale ya ẹ khi ẹgbọ e la elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba ri ena ali isumha ali inekhukhu ẹ de. Eghuo e shito pfa ikpagho na ẹgbọ. ¹⁵ Igho ijesu o rue ili ro lali utali ulumhekie ro khu we ya lase

* **2:12** Li ze iMat 4.13 † **2:13** Li ze Okiali 12.1-27

nya, ghe eni ena ali isumha; ọ miatse we ikpagho kua, ọ ghi we abo okphe kpha ku-a. ¹⁶ Ọọ eni e ri inekhukhu e de, “A muno we ana-a! Se a li ri owa oyi Ita mhemhe e mele oki a.” ¹⁷ Eniye odukhokho eyoli e ya yelele emini a kpe keke shi Ebe-no-pfuase khi, “Ingme owa oye o mu mhe egbe gba.”‡

¹⁸ Igho enighie eyi iḶḶ e mhila iḶḶesu ini ọ mholi ikanya onyaloa ni ọ ya gbe ni o ya rokhase ewe khi ọ mholi afu ni ọ ro rieḶe enana nya.

¹⁹ IḶḶesu ọọ we, “A bighi oni Owa oyi Eshinegba ona nya gbe, mhi ya gbo rieḶe ọ to ogbele ese.”§

²⁰ Enighie eyi iḶḶ e ke mhila, “Owa ni a ri ikpe egbhueva ali esesa to wa lie khi u ri ogbele ese tse ya rieḶe to?”

²¹ Ama egbe oyoli ọ ri oni Owa oyi Eshinegba ni ọ ngme khokho. ²² Abi ọ ro ghu-a ni Eshinegba ọ ro gbo guise ọ le, eniye odukhokho eyoli e ro tige sa ya to emini ọ ke ngme. Ona o rewe mie ungmehi oni o la Ebe-no-pfuase, ali ingme oyi iḶḶesu lolo suo.

²³ Egheghe ni iḶḶesu ọ ro la iJerusalemu, ikhi egheghe ukpe iPasova, ebubu egbo e ro mie oli suo itobo khi e me ikanya onyaloa ni ọ gbe. ²⁴ Ama iḶḶesu ọa ya regbenga we obo itobo khi ọ lese emini egbo e khi pfo nya. ²⁵ Ọa khi ogbo ọ ke gbo ya gue ingme oyi egbo ye oli, itobo khi ọ she lese emini o la we udu.

3

IḶḶesu ali iNikodemosi

‡ **2:17** Li ze Iwolo 69.9 § **2:19** Li ze iMat 26.61; 27.40; iMak 14.58; 15.29

¹ Ọmọse ọghuo ọ la ọ ni ọ la otu iFarisi, ọ khi ọkhẹmhuẹ ni ọ mu ẹloẹ shi elemhi ifu, a lu ọli iNikodemọsi. ² Ọni ọmọse ọna ọ bhale deba iJesu ẹliyọsẹ ẹlẹghuo, ọọ li, “Ọsẹsẹ, anye lẹsẹ khi ọni ọọ sẹsẹ ni ọ rọte obọ oyi Ẹshinegba bhale u khi. Itobọ khi ọgbọkhọghuo ọa ya dobẹ ke gbe ikanya ọnyalọa enabi u wa gbe ena ini Ẹshinegba ọa nu ọli la.”

³ IJesu ọọ li, “Mhi gue igesikia yẹ khi, ini aa li riẹlẹ ọgbọ bia, ọa ya mẹ Eghiele oyi Ẹshinegba.”

⁴ INikodemọsi ọọ li, “Sẹ a li gbo riẹlẹ ọgbọ ni ọ womhẹ se bia? Eri ọ gbo ya lo inyọli elemhi ni ọ gbo riẹlẹ ọli bia?”

⁵ IJesu ọ sọli ọ, ọọ li, “Mhi gue igesikia yẹ khi, aa mẹ ọgbọkhọghuo ni ọ ya lo Eghiele oyi Ẹshinegba ini aa bia li elemhi amẹ ali elemhi Ayẹmhẹ. ⁶ Ọmọse ali ọkpotso ẹẹ bia ọgbọ alo gbugbugbu, ama Ayẹmhẹ oyi Ẹshinegba a rọ riẹlẹ ọgbọ ọ bia elemhi ayẹmhẹ. ⁷ Khi zẹ ni ungmẹmhi ni mhiẹ khi, ‘A mema riẹlẹ ẹ ya bia,’ o lighọ ri abọ shẹ. ⁸ Obini o ghọle akpekpeli o li ẹ je, eri awa liẹ suọ abi o liẹ li, ama awa aa ya mẹ ọli. Ighọ ingme oyi eni a riẹlẹ bia elemhi Ayẹmhẹ oyi Ẹshinegba e li.”

⁹ INikodemọsi ọ mhila iJesu, “Sẹ a liẹ mẹ ghọ?”

¹⁰ IJesu ọọ, “Yẹyẹ ukpokpo-ọgbọ ọguebe ni u liẹ sẹsẹ ẹgbọ ekẹ iZireni waa lẹsẹ ona? ¹¹ Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ khi emini anye lẹsẹ, anye ẹ ngme. Emini anye mẹ, anye ẹ gueyẹ agbọ. Ama aa nono ni a mie usomhi oyi anye suọ. ¹² Ini waa mie mhẹ suọ ini mhi gue ingme ena agbọ ona yẹ, sẹ u liẹ mie mhẹ suọ ini mhi gue ingme iloghie yẹ? ¹³ Ọgbọkhọghuo ọa kpẹ ye iloghie jele ghue, sẹ ni mhemhẹ Omi Ọgbọ ni mhi rọte iloghie tiemhie.

14 Abi iMosisi ọ ke li ęę ẹnye ni a ri igolu lumhi shi ukpokpo, ni ọ tsua li idane obini ọdagbe ifufu, ighọ a mema li tsua Omi Ọgbọ idane.* 15 Ẽghẹghẹ aghọ, ọnini ọ da mie ọli suọ, ọ ya mhọli agbọ na agbọagbọ.

16 “Irari khi Ẽshinẹgba ọ ọ nono ingme oyi agbọ gba, lọli ọ rọ rue Omiọli ọni ọmọse ọtuọghuo kpe na agbọ, ẹghẹghẹ aghọ ọnini ọ da mie ọli suọ ne, ọa ya pfua, ama ọ ya mhọli agbọ na agbọagbọ.

17 Ẽshinẹgba ọa ghie omi ọli bhale agbọ, ni ọ bhale ya pfa ẹzọ mu ẹgbọ na agbọ, eri ọ ghie ọli, ọ bhale ya mie agbọ pfuese. 18 Aa ya pfa ẹzọ mu ọni ọ da mie Omi Ẽshinẹgba suọ, ama ọni ọa da mie ọli suọ, a she pfa ẹzọ mu ọli se, itobọ khi ọa mie Omi Ẽshinẹgba ọtuọghuo kpe suọ. 19 Abi a liẹ sọ oni ẹzọ na. Ákpá ọ bhale agbọ, ama ẹgbọ e nono alo ebili ne, itobọ khi ikanya ebe ẹẹ gbe. 20 Ọni ọ gbe ikanya ebe ọa ya nono ákpá, ọa tigbe ẹ bhale ákpá itobọ khi ikanya eyọli e ya ri udi lasele ini e bhale ákpá. 21 Ama ọni ọ da ri ungmehi oyi Ẽshinẹgba ni ọ khi igesikia a gbe akanya ne, ọ bhale ákpá ashini a te ẹ me eke, ni ikanya eyọli e rọkhasẹ khi ode oyi Ẽshinẹgba ọ rọte.”

Ọtsele ni iḶḶni ọ pfi shi ingme oyi iJesu

22 Ẽle lese iJesu ali eniye odukhokho eyọli e je eke ijudia. Ọ nu we la oobọ ukuku ẹghẹghẹ, ọọ batazi ẹgbọ. 23 IḶḶni ọ la Ainoni ni ọa nuẹ shi iSalimu li batazi ẹgbọ, itobọ khi amẹ e lo bu shi aghọ. Ẽgbọ e je aghọ deba li ni ọ batazi we. 24 Ẽghẹghẹ aghọ aa mu IḶḶni shi owa ighumha ne.†

25 Eniye odukhokho eyi iḶḶni eghuo e nu ọgbọ iJu ọghuo khako shi ingme ikpegbe a ona ugamhi.

* 3:14 Li zẹ iNọba 21.9 † 3:24 Li zẹ iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20

26 Igho e le deba iJoni, eẹ, “Osesẹ, u ke yelege omose oghuo ni u ke batazi, oni u ngme ingme oyoli epfe oke iJodani elegho, o li e batazi egbo, loli egbo nya e ke na deba memena.”

27 IJoni oo we, “Aa me emhikhoghuo ni ogbo o mholi ni oa khi Eshinegba o roli na. 28 Eẹ ena a ga suo abi mhi ro lie khi oa khi mhemhe mhi khi Omiepfuese, khi eri a li ghie mhe ralo na li.† 29 Omose oni o rue omueshi o khi ughue omueshi. Eri omole oni omose oni o rue omueshi o ri esọ shi eke migha ke khe ughue omueshi. O kha da suo khi omole o da ngme ne, egbe eẹ mu oli. Igho egbe e lie mu mhe memena, igho oghelẹ oyemhe o gbo vo. 30 Ufumhi oyoli o mema ke nga shio, ufumhi oyemhe o o ke tiemhi.

31 “Oni o rote ilimhi tiemhie o fu dose egbo nya. Oni o rote agbo ana lasese, ona agbo ona o khi. Irarigho, ingmemhi eyi agbo ana a ke ngme. Ama oni o rote ilimhi tiemhie o fu dose egbo nya. 32 Emini o me ali emini o suo ilimhi, o gue e ye egbo, ama ogbokhoghuo oa mie oli suo. 33 Oni o da mie emini o gueye agbo suo ne, eri o rokhase khi igesikia Eshinegba o ngme. 34 Oni Eshinegba o ghie, oo ngme ungmemhi oyi Eshinegba, itobo khi eri Eshinegba o ri Ayemhe oyoli na li gbe ku o. 35 Eri Eshinegba Ita o nono ingme oyi Omioli oni omose, irarigho o ro ri emhikpa nga li obọ. § 36 Oni o da mie Omioli suo ne, eri oo mholi agbo na agboagbo, ama oni o da kie oli ne, oa ya mholi agbo, eri ibiselemhi oyi Eshinegba oo deba li agboagbo.”

† 3:28 Li ze iJon 1.20 § 3:35 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22

4

Ijesu o nu ɔkpotso ɔnge iSameria ngme

¹ Egbọ iFarisi e suɔ khi ebubu egbọ ẹ deba iJesu, ali khi ọ gbo batazi eniye odukhokho bu doṣe iJoni.

² Oa khi iJesu ọ ri obọ oyọli mema batazi egbọ, ama eniye odukhokho eyọli e batazi egbọ. ³ Ighọ abi iJesu ọ rọ suɔ ingme ni egbọ e ngme, ọ rọte eke iJudia vu, ọ mu egbe pfi je iGalili. ⁴ O ya rọte ode iSameria doṣe abi ọ rọ le iGalili.

⁵ Ighọ ọ bhale ẹoli na lu iSicha ni o la eke iSameria, ni ọa nuẹ shi eke ni iGiekọpu ọ rọ na iJosefu omiọli oni omọse.*

⁶ Aghọ ilijia oni a lu ilijia oyi iGiekọpu o la. O loṣe iJesu itobọ okiali ni ọ kia ramhi aghọ, ighọ ọ shito epfe oni ilijia. Oguota o leṣe mu eke oni eghẹghẹ.

⁷ Ọkpotso ɔnge iSameria oghuo ọ bhale ya a amẹ. Ijesu ọọ li, “Diẹ amẹ na mhẹ da.” ⁸ Eghẹghẹ aghọ eniye odukhokho eyọli e she lo ifuapfe ya de eminale.

⁹ Oni ọkpotso ɔnge iSameria ọọ iJesu, “Ongẹ iJu u khi, mhẹmhẹ mhi khi ɔnge iSameria, se u ke li a lie mhi diẹ amẹ ne da?” Emini o zẹ ni ọ rọ ngme na khi, egbọ iJu ali egbọ iSameria ẹa ri egbe ẹ ti emhi egbe.†

¹⁰ Ijesu ọ li, “Ini u leṣe isomhopfa ni Eshinegba ọ rọ na ọgbọ lo, ni u gbo rọ leṣe emini ọgbọ ni ọọ mhila ẹ amẹ ọ khi lo, u kha mhila li ọ ri amẹ ne da. Eghẹghẹ aghọ ni ọ ri amẹ ni e ri agbọ ọ na ọgbọ ne da.”

¹¹ Oni ọkpotso ọ ke mhila iJesu, ọọ, “Oga, waa mhọli emhi ni a rọ ọ a amẹ, oni ilijia o limhi. Obo

* **4:5** Li zẹ Igbae 33.19; iJosh 24.32 † **4:9** Li zẹ Eṣira 4.1-5; iNee 4.1-2

u ke te ya meḶeni ameḶni e ri agbo o na oḶbo na a mheḶda? ¹² Eri u keḶlie khi yeḶye u fu doḶse iGiekopu ita anye kpa?” LoḶi o toḶoni ilijia ona, ni o ri oḶi na anye, ni loḶi ali imioḶi ali elamhako eyoḶi e gbo te o da.

¹³ Ijesu o ya soḶi o, o li, “Onini o da da ameḶeyi ilijia ena, okiameḶo gbo ya gbe oḶi. ¹⁴ Ama okiameḶo a tigbe ke e gbe onini o da da ameḶni mhi ya roḶna li da. Itobo khi ameḶeyemhe e ya mele okoḶni o a ke ya khakha ghue shi oḶi elemhi, ni o ya ke sha kule ri agbo na agbo agbo na li.”

¹⁵ Oni okpotso oo, “Oga Kpekpe ri eni ameḶna mheḶda ini okiameḶo khi ke gbo gbe mheḶ, ini mhi khi ke gbo bhale akana ya a ameḶ.”

¹⁶ Ijesu oo, “Ka lu omose ni o rue e shi bhale.”

¹⁷ Oni okpotso oo, “Mhia mhoḶi omose.” Ijesu oo li, “Igesikia loḶ, ni u weḶkhi u a mhoḶi omose, ¹⁸ itobo khi u she kpe mhoḶi emose oshe ni u kpe ngeli na. Oni u ga nu la memena, o a khi loḶi o re shi.”

¹⁹ Oni okpotso oo, “Kie! Oga, mhi she meḶoḶi khi omekeguele oyi EshineḶgba u khi. ²⁰ Ukhomhi ute onana eni e bia anye eḶbo iSameria, e kpe la ga ugamhi, ama ee eḶbo iju, e khi iJerusalemu awa mema la ke ga ugamhi.”

²¹ Ijesu oo li, “Mie mheḶsuo khi eḶheḶhe oo bhale ni u a ke roḶla ukhomhi ute ona, weḶkhi iJerusalemu ya ga Ita. ²² Emini ee eḶbo iSameria aa lese, a ga, ama anye lese emini anye e ga itobo khi obo oyi iju imiepfuese o te bhale. ²³ Ama, eḶheḶhe oo bhale, oni eḶheḶhe o she ramhi ni eḶbo eni e ri igesikia e ga EshineḶgba e roḶya ke ga li abi Ayemhe oyolo o li roḶhasewe, e gbo te ode igesikia ga li, itobo khi eḶbo eni e ligo o ga li, oo nono. ²⁴ Ayemhe oyi EshineḶgba

o khi, eni eḶ ga li e mema ya ke ga li abi AyemḶe o roḶhasḶ we, ali roḶte ode igḶesikia.”

²⁵ Oni oḶpotso oḶ iḶesu, “Mhi leḶe khi Omiepfuese (oḶni a lu iKirisiti) o o bhale. O kha bhale, o ya khueghie emhikpa gueye anye.”

²⁶ IḶesu o so oḶni oḶpotso o, “LoḶi mhi khi ni mhi nu e ngme ena.”

²⁷ Abi e kie li ngme, eniye odukhokho eyoḶi e bhale ya e khi o nu oḶpotso o ngme, o ri abo sha we. OnḶewe oḶa mhila li, “Elo wa nono?” WeḶkhi e ri e mhila li, “Elo o ze nu u ro nu oḶi e ngme?”

²⁸ Igho oḶni oḶpotso o ze akhe amḶe oyḶo obḶo shi agho, o je ifuapḶe kia gueye eḶbo, oḶo liḶe, ²⁹ “A bhale ka ghe omḶose oḶghuo ni o gue emini mhi ga rieḶe ghue nya ye mḶe. Omiepfuese o fe ya khi?” ³⁰ EḶbo e ve gbii te ifuapḶe bhale ashini iḶesu o la.

³¹ EḶheḶhe agho, eniye odukhokho eyḶo e ke lema li, “OseḶe, waa ke le eminale.”

³² IḶesu oḶo we, “Mhi mḶoḶi eminale ni mhia le ni aa leḶe.” ³³ Eniye odukhokho eyḶo e mhila egbe we, “Eri oḶboḶkhḶoḶghuo o kpe ri eminale ghi o le?”

³⁴ IḶesu oḶo we, “Eminale oyemḶe khi, ni mhi rieḶe oḶghuemḶe oyi oḶni o ghie mḶe, ni mhi ro gbo gbe akanya oyḶo pfo. ³⁵ Aa she ngme o khi, ‘Iki ene e ke kpoḶe ni a ro ke ya khiḶe emhi eḶomhi?’ Mhi gue e ye e memena, a bino khi emhi eḶomhi na ishemhi e she bie ni a khiḶe. ³⁶ Memena a she e fali eni e khiḶe ishemhi ota akanya, ni e ke khiḶe ikhiḶe ni o ri agbo na agboḶagbo o bhale. EḶheḶhe agho ni a bhale ya e khi eni e ro ko ali eni e khiḶe e ga kugbe ke gheḶe. ³⁷ Onana o roḶhasḶ khi emini eḶbo e ngme khi igḶesikia o khi, ikhi ungmehi ni oḶo, ‘Oni o ro ko,

o kiɔda shi ɔni o khiɛɛ. 38 Eri mhi ghie e a ka khiɛɛ emini aa rɔ ko. Egbɔ elese e ya gbe ikanya ni e toto rɛwɛ ko, ama eɛ a mɛ eleli ikanya eyɛwɛ.”

Ebubu ɛgbɔ iSameria e miesuo

39 Ebubu ɛgbɔ iSameria ni e la oni ɛoli e ri itobɔ emini ɔni ɔkpotso ɔgho ɔ gueye wɛ mie iJesu suo, ikhi emini ɔ ngme ni ɔo, “A bhale ya ghe ɔni ɔ gue emini mhi ga riɛɛ ghue nya yɛmhɛ.” 40 Abi eni ɛgbɔ iSameria e rɔ bhale deba iJesu, e lema li ɔ kpɛkpɛ ɔ ku shi na ɛwɛ. Igho iJesu ɔ ku shi na wɛ ogbɛɛ eva.

41 Ebubu ɛgbɔ elese e gbo mie iJesu suo itobɔ ingmemhi ni ɔ nu wɛ ngme. 42 Eni ɛgbɔ e kɛ ɔni ɔkpotso, “Anye she miesuo memena. ɔa khi itobɔ emini u gueye anye tɛɛ anye rɔ miesuo, ama itobɔ khi anye she suo emini ɔ ngme, anye gbo lɛɛ egbegbɔ khi ɔni ɔmɔɛ ɔna ɔ ga khi ɔni ɔmiepfuese.”

IJesu ɔ ri omi ɔni ɔ gbe akanya igomɛti ni ɔ fu ze (iMat 8.5-13; iLuk 7.1-10)

43 IJesu ɔ la iSameria ramhi ogbɛɛ eva. ɔ rɔte agho vu je iGalili. 44 ɔ she kpɛ liɛ khi ɛgbɔ ɛa la ɛoli oyi ɔmekɛguele oyi ɛshinegba a mu ekpɛ na li. ‡ 45 Abi ɔ rɔ lo eke iGalili le, ɛgbɔ iGalili e mie ɔli egbegbɔ, itobɔ khi ukpɛloe oyɛwɛ iJesu ɔ la gbe ikanya ɔnyaloa ni ɔ la iJerusalemu gbe abi e rɔ riɛɛ ukpe iPasova. §

46 Igho iJesu ɔ gbo nyenɛ egbe je iKena ni o la eke iGalili, ashini ɔ ke la ri amɛ mele onyo a. ɔmɔɛ ɔghuo ni ɔ gbe akanya igomɛti ɔ la akaghɔ, ni omi ɔli ɔ la iKapanomu ghua.* 47 ɔni ɔmɔɛ ɔ suo khi

‡ 4:44 Li zɛ iMat 13.57; iMak 6.4; iLuk 4.24 § 4:45 Li zɛ iJɔn 2.23

* 4:46 Li zɛ iJɔn 2.1-11

iJesu o rōte eke iJudia e bhale iGalili. Igho o bhale ya lema iJesu o kpekpe o deba lue ya nu loli ri omi lue, ni o a ze ni o la ako eghuli ze. ⁴⁸ IJesu oo, “Ini aa li me olee onyaloa ali oshabo, aa ya miesuo.”

⁴⁹ Oni omose ni o gbe akanya igometi, oo, “Onomhue, kpekpe bhale neni omimhe oo ghua.”

⁵⁰ IJesu oo li, “Ke je khi omie o ya ze, o a ya ghu.” Oni omose o mie emini iJesu o gueye o suo, o o je. ⁵¹ Abi o ro je, eni ee ga li, e bhale ya lona li ode, e gueye oli, “Omie o she ze.”

⁵² Oni omose o mhila we, “Egheghe onoghuo oni omoo o la ze?” E gueye oli khi, “Agogo oghuo oguota oode oni omoo o la ze.” ⁵³ Oni ita oni omoo o sato khi egheghe agho tee iJesu o la gueye lue, “Omie o ya ze.” Loli ali apfe oli nya e mie iJesu suo.

⁵⁴ Onana o khi akanya onyaloa onuzi-eva ni iJesu o gbe abi o ro rōte eke iJudia bhale iGalili.

5

Ijesu o ri omose oghuo ni oo ghua ze

¹ Abi a ro me ingme ena se, iJesu o nga obini iJerusalemu shi ukpe ni egbo iJu e rieje. ² Mena, ode unuekpe ni a lu Isumha o la iJerusalemu. Ateke ni oke o chocho shi o la agho. IBetisaida a ri elemhi Iburu ee lu oni oke. Ikuku ikholo ishe ni a ghi e la gase oni oke. ³ Ebubu egbo ni ea ze, ikhi ezalo, ali eni ea dobe e kia ali eni e ghu egbe-a, e yeshi gase oni oke. Eri e migha ke egheghe ni a ro o wushe oni oke-a. ⁴ [Irari khi o mholi egheghe ni ageni oyi Eshinegba o roo tiemhi elemhi oni oke ya wushe oli-a. Egheghe agho onini o da kpe te odode ya tiemhi oni oke ini oni ageni o lese wushe oli-a se, a roli ze,

ughuamhi onini o tseku yeşe ọli ẹ ngme] ⁵ Ọmọse ọghuo ọ la agho ni o she gba ikpe uye-ali-igbelele abi ọ te ẹ ghua. ⁶ Ijesu ọ bhale ya ẹ oni ọmọse shi agho, ọ leşe khi ọ she la agho teşe. Ijesu ọ mhila li, ọọ li, “Wa nono ni u ze?”

⁷ Oni ọmọse ni ọ ghua ọ so li ọ, ọọ, “Oga mhi aa mholi ọgbọ ni ọ ya kpaghiẹ mhe obọ mu mhe tiemhi elemhi oke. A kha da leşe wushe oke-a se, ni mhi ro da mu egbe ni mhi tiemhi ne, ọgbọ ọlese ọ kpe tiemhi khe mhe.”

⁸ Igho ijesu ọọ li, “Vule! Rue iya oye mhue obọ ni u ke kia.” ⁹ Igho oni ọmọse ọ ze agho agho, ọ rue iya oyoli, ọọ kia. Eleşho o khi Ogbele iyemheya oyi ẹgbọ iju.

¹⁰ Enighie eyi iju ẹẹ oni ọmọse ni a ro ze, “Kieee! Amo o khi Ogbele iyemheya oyi ẹgbọ iju. Eri u gbe ushi ni Eshinegba ọ ro na iMosisi-a. Ighuighue lo ni u ro tsua iya oye ele iyemheya.”*

¹¹ Oni ọmọse ọọ, we, “Ọmọse ni ọ re mhe ze ọọ mhe, ‘Rue iya o ye, u ke kia.’”

¹² E mhila li, “Oghuo ọ khi oni ọgbọ ni ọ gueye u rue ọli eke u ke kia?”

¹³ Oni ọmọse ni a she ro ze, ọa ke leşe ọgbọ ni ọ ro li ze, itobọ khi ijesu ọ she lo ifuabọ ẹgbọ oni ẹghẹghẹ.

¹⁴ Abi a ro me ena se, ijesu ọ bhale ya ẹ oni ọmọse ni ọ ro ze elemhi Owa oyi Eshinegba. Ijesu ọọ li. “Ghekhe, abi u ro da ze se ena, khi ke gbo lamhe, ini emhi obe olese ni o doşe ana o khi ya li ẹ.”

¹⁵ Igho oni ọmọse ọ vu, ọ ya gueye ẹgbọ iju khi ijesu ọ re lue ze. ¹⁶ Itobọ khi ijesu ọ gbe ikanya enana Ogbele iyemheya oyi ẹgbọ iju, ẹgbọ iju ee

* **5:10** Li ze iNee 13.19; iJere 17.21

jili Ḷli. ¹⁷ IḶesu Ḷ gueye we, ḶḶ, “EḶheḶhe kpa Itamhe Ḷ ro gbe akanya, igho mhemhe mhi li lie gbe akanya.”

¹⁸ Itobo ungmehi onana eḶbo iḶu e ro mema gba li abi e li ya gbe Ḷli-a. Oa khi itobo khi Ḷ gbe ushi oyi OḶbeḶe iyemhe oyi eḶbo iḶu tse e ro ye ugbanhi oyoli, ama itobo khi ḶḶ khi EshineḶba Ḷ khi Ita loḶi. E lie khi e li Ḷ ri onana a lie khi otu loḶi ali EshineḶba e khi.

EshineḶba Ḷ ri afu na Omi Ḷli

¹⁹ IḶesu Ḷ gueye we, ḶḶ, “Abi o li mhi li gue Ḷli e ye e, khi mhemhe Omi EshineḶba mhi aa doḶe ya rieḶe emhikhoghwo Ḷotsobo oyemhe, ama emini mhi me khi EshineḶba itamhe ḶḶ rieḶe, mhi ya ke rieḶe. ²⁰ Irari khi Ita Ḷ nono ingme oyi omiḶli Ḷ ro ri emini Ḷ rieḶe nya kase Ḷli. Ḷ ya gbo ri emini e fu doḶe ena kase mhe ni o ya sha e abo. ²¹ Abi Ita Ḷ li guise eni e ghu-a le ni Ḷ gbo ri agbo na we, igho mhemhe omi Ḷli mhi li ya ri agbo na Ḷni Ḷ ghole mhe. ²² Ita Ḷa ya ri ḶḶḶkhoghwo gue ezo, ama omiḶli Ḷ ri afu na, ni Ḷ ro ri eḶbo gue ezo. ²³ Ni a bhale ya e khi ḶḶḶkpa Ḷ mu ekpe na Ḷni ḶḶḶ abi a li mu ekpe e na Ita. Ḷni Ḷa da mu ekpe na Ḷni ḶḶḶ Ḷa mu ekpe na Ḷni Ita ni o ghie oni ḶḶḶ.

²⁴ “Abi o li mhi li gue Ḷli e ye e khi, Ḷni Ḷ da suo ungmehi oyemhe ni Ḷ da gbo mie Ḷni Ḷ ghie mhe suo, Ḷ she mḶli agbo na agboagbo. ḶḶḶ Ḷa ya pfa ezo mu Ḷli, itobo khi Ḷ she roḶe ode eghuli lasela bhale ode agbo. ²⁵ Abi o li mhi li gue Ḷli e ye e khi eḶheḶhe ḶḶ bhale, oni eḶheḶhe na, ni eni e ghu-a e ro ya suo ungmehi oyi Omi EshineḶba, eni e da suo ungmehi oyoli, e ya la agbo. ²⁶ Abi Ita Ḷ li khi

oni o ri agbo o na ogbo, igho o ri oni agbo na Omioli, ni o li ke ro na egbo. ²⁷ O she gbo ri afu ni a ro so ezọ na Omi oli, itobo khi loli o khi Omi Ogbo.

²⁸ “Emini mhi gueye e, o khi sha e abo, itobo khi egheghe o o bhale ni ilimhi nya ni a she ro to e ya suo uruli oyoli. ²⁹ E kha da suo oni uruli ne, e ya guale, e te uji fie lase, eni e da riele onete, e ya mholi agbo, ama egbo ebe e ya guale shi epfua.†
³⁰ Emhikhoghwo o la o ni mhi dobe ya riele ootsobo oyemhe. Abi itamhe o gueye mhe mhi li so ezọ mhi lie so ezọ. Iso-ezo oyemhe oni o migha lo, itobo o a khi abi o ghole mhe mhi lie gbe ikanya, ama emini o ghole Itamhe ni o ghie mhe mhi ro gbe akanya.

A pfi otselẹ shi oni iJesu o khi

³¹ “Mhi aa ya pfi otselẹ na egbe mhe. Mhi kha pfi otselẹ na egbe mhe, egbo ea ya rue oni otselẹ shi egbegbo. ³² Ogboese o la o ni o pfi otselẹ na mhe. Mhi lese otselẹ oyoli ni o pfi e na mhe khi egbegbo lo.

³³ “A she kpe ghie usomhi ghi iJoni, o pfi otselẹ shi oni o khi igesikia.‡ ³⁴ Ama o a khi eri mhi mu ma otselẹ oyi ogbo, eri mhi mema gue otselẹ ni iJoni o pfi na mhe ye e ini a mholi imiepfuese. ³⁵ Eri iJoni o ge abi akpa ni o ro ode e khasẹ e. Ukuku egheghe a lama mie oni akpa ni o ri egbe mu e.

³⁶ “Mhi mholi otselẹ ni o fu dose otselẹ ni iJoni o pfi na mhe. Ika ni Itamhe o ro na mhe mhi gbe pfo ni mhi kiele e gbe, e pfi otselẹ khi Itamhe o ghie mhe. ³⁷ Itamhe ni o ghie mhe o she pfi otselẹ shi ingme oyemhe. Aa tigbe kpe suo uruli oyoli wekhi

† 5:29 Li ze iDan 12.2 ‡ 5:33 Li ze iJon 1.19-27; 3.27-30

eri a tigbe kpe me abi oli. § ³⁸ Ungmemhi oyoli o la elemhi oye e, itobọ khi aa mie oni o ghie suo. ³⁹ À rọsheka wena Ebe-no-pfuase, ni a dabi khi loli o ya ri agbo na agboagbo na e. Oni ebe ona loli o gbo pfi otselẹ shi ingme oyemhe. ⁴⁰ Ama aa nono ni a bhale deba mhe, ini a mhọli agbo.

⁴¹ “Oa khi ikueghie oyi egbo mhia nono. ⁴² Ama mhi lese e. Mhi lese khi aa mhọli inono oyi Eshinegba shi udu o ye e ⁴³ Eva oyi Itamhe mhi ro bhale, ama aa mie mhe, ogboese o kha ri eva oyoli bhale deba e, a ya mie oli. ⁴⁴ Emini o ze khi aa miesuo khi, ikueghie ni o rote obọ oyi egbo bhale a nono, ocho ni a kha ro ke nono oni o rote obọ oyi Eshinegba bhale.

⁴⁵ “A khi sa khi mhia ya pfa ezọ mu e odalo oyi Itamhe. Oni o pfa ezọ mu e khi iMosisi ni a regbenga. ⁴⁶ Ini a mie iMosisi suo lo, a kha mie mhe suo itobọ khi o keke ingme oyemhe shi ebe. ⁴⁷ Ama abi aa ro mie emini o keke shi ebe suo, see a ke li ya mie emini mhi gueye e suo?”

6

Ijesu o ri eminale na ebubu egbo le
(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17)

¹ Abi a ro me ingme enana se, ijesu o da okẹ oniemi no khishi na lu iGalili lasele je egele o. (ITiberiasia a gbolo e lu oni okẹ.) ² Igho ebubu egbo e ve deba li gbii, itobọ khi e me ikanya onyaloa ni o ri eni e ghua ze. ³ Igho ijesu ali eniye odukhokho eyoli e nga ukhomhi ute ya shito. ⁴ Eghẹghẹ agho ukpe iPasova oyi iju o she ramhi.

§ **5:37** Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22

⁵ Abi iJesu o yase alo, o me ebubu egbo ni e bhale deba li, igho o mhila iFilipu, oo li. “Obo awa te ya de eminale ni e ya lo egbo ena le?” ⁶ Eri iJesu o mema mhila li ni o ro mheshe oli bino, itobo khi o she kpe lese emini loli ya rieler shi udu.

⁷ IFilipu o so iJesu o, oo li. “O kha tseku khi ifata iki elele, ea ya lo ni a ro de eminale ni a me ya kemhi pfieler-pfieler na we tono unu!”

⁸ Otuoghuo eniye odukhokho eyoli ni a lu Aduru ni o khi inyoghuo iSamoi iPita, oo li, ⁹ “Ukuku omoo la akana ni o tsua irui ibuledi ishe ali ifeler aava. Ashi enana e kia ya ramhi, ni aa kemhi na egbo ena nya?”

¹⁰ IJesu oo li, “Ari eni egbo shito.” Ebuli iyeye e vo agho egbegbo. Eni egbo nya e shito, emose ni e lao tse, e khi egbo agbele asha ishe. ¹¹ IJesu o rue eni ibuledi, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kia kemhi na we. O gbo ligho rue eni ifeler, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kemhi na we. Eni egbo e le, e khue.

¹² Abi e ro le khue se, iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo, “A kia sanoo iku we eni e le kpole, a khi ze ni e li opfu-a.” ¹³ Abi e ke ro sanoo we gbili, ighughu igbeva e vo iku ibuledi ni egbo e le kpole.

¹⁴ Abi eni egbo e ro me ikanya onyaloa ni iJesu o gbe, ee li, “Igesikia lo khi omose ona o khi omekeguele ni e khi o ya bhale agbo.” ¹⁵ IJesu o lese khi eni egbo e she gba abi e li ya ri itoto roli khi oghie, igho, lolighuo o te we ifuaboo vu ya nga ukhomhi ute.

*IJesu o kia ukhomhi oke
(iMat 14.22-33; iMak 6.45-52)*

16 Abi ogbomhi o ro mu eke eleghe, eniye odukhokho eyoli e tiemhi oke ni o khishi. 17 Agho e te lo oko-okẹ oniemi ni o tsua we da lase je iKapanomu. Oni eghẹghẹ obili o she bi, iJesu o a nu we la akaghọ. 18 Igho akpekpeli oniemi o tsua rughu we, oke o wushe kugbe. 19 Abi e ro kia ukhomhi oke ramhi abi imali ese ali ene gho, e me khi iJesu o kia ukhomhi oke e bhale. Ulishi oo mu we. 20 IJesu oo we, "Mhemhe lo, ulishi o khi ke mu e." 21 Igho, o ghole we ni e tsua iJesu shi elemhi oko-okẹ oniemi. Aghoaghọ oni oko-okẹ oniemi o ramhi egele obini e je.

Egbọ e nono iJesu u gase

22 Ogbeakolo eni ebubu egbo ni e kpe la olase egele oke ukiekie obini o kpole ni eniye odukhokho e kpe te vu. E lese khi oko-okẹ oniemi oghuo tse o kpe la agho, eni egbo e lese khi eniye odukhokho eyoli tse e la oni elemhi oko-okẹ oniemi, ali khi iJesu o a nu we lo oni oko-okẹ oniemi abi o rote agho vu. 23 Iko-okẹ elese e rote obini iTiberiasi bhale epfefẹ ashini iJesu o la ri eminale ni ebubu egbo le, ni o la tse Eshinegba uwegbe shi eni eminale. 24 Abi eni egbo e me khi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e a la akaghọ, e dose lo iko-okẹ, ni e tsua we je iKapanomu, ni e ya nono iJesu gase.

IJesu ni o khi Eminale ni o ri agbo o na ogbo

25 Abi e ke ro me iJesu ukhomhi egele olase oke ukiekie obini uzeva, ee o, "Osese, eghẹghẹ onoghuo u ro ramhi oola?"

26 IJesu o so we o, oo we, "Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, o a khi itobo khi a me ikanya onyaloa ni mhi gbe a ro nono mhe, ama itobo eminale ni mhi

rọ na ẹ le khue. ²⁷ A khi ke kuẹḶḶa nono eminale oyi agbọ ona ni ọọ yese-a, ama a ke kuẹḶḶa nono eminale ni ọọ la ọ agbọagbọ ni Omi Ogbọ ọ rọ ya na ẹ le. Itobọ khi Ẹshinẹgba Ita ọ she ri obọ nga li ukhomhi ọ mie shi ọli ọ.”

²⁸ Ighọ, e ke mhila li, ẹ ọ li, “Elo anye ya ke li ni anye rọ ya ke gbe akanya ni o ghọle Ẹshinẹgba?”

²⁹ Ijesu ọọ wẹ, “Akanya oyi Ẹshinẹgba khi ni a rọ mie ọni ọ ghie suọ.”

³⁰ E gbo mhila li, ẹẹ ọli, “Ikanya ọnyaloa eneghuo u ya rieḶḶ khase ni anye me ni anye rọ ya mie ẹ suọ? Elo u ya rieḶḶ? ³¹ Eni e bia awa e le eminale ni e rọte idane de kule, Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi. ‘O ri eminale ni e te idane de kule na wẹ le.’ ”*

³² Ijesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ. “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ ye ẹ, a khi iMosisi ọ ri eminale te idane tiemhile na ẹ le, ama Itamhe lolighuo ọ rọte idane ri egbegbi eminale tiemhile ni e le. ³³ Itobọ khi eminale ni Ẹshinẹgba ọ rọ na ogbọ, loli khi ọni ọ rọte iloghie bhale ya ri agbọ na ẹgbọ na agbọ.” ³⁴ Ẹẹ ọli, “Ọnọmhue, kpekpe rọte ana vu, ke ri oni eminale ona na anye le.”

³⁵ Ijesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ. “Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbọ ọ na ogbọ. Ọnini ọ da bhale deba mhe, okiamhi ọa kea gbe ọli ghue, ọni ọ da mie mhe suọ okiamẹ ọa tigbe ke ya gbe ọli. ³⁶ Ama mhi gueye ẹ khi a she me mhe, ama aa kie mie mhe suọ. ³⁷ Ẹgbọ ni Itamhe ọ rọ na mhe nya e ya bhale deba mhe, ọni ọ da bhale deba mhe ne mhia ya khu ọli vu. ³⁸ Itobọ khi eri mhi rọte iloghie ilimhi tiemhile ni mhi rọ rieḶḶ oghuemhe oyi ọni

* **6:31** Li zẹ Okiali 16.4,15; Iwolo 78.24

o ghie mhe, a khi ni mhi rieḷe oghuemhe oyemhe. ³⁹ Oghuemhe oyi Ita ni o ghie mhe khi, ni a bhale ya e khi okhoghuo eni o ro na mhe o a wa mhe-a, ali ni mhi ro guise we le ri agbo na we, ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁰ Oghuemhe oyi Itamhe khi ni ogbokpa ni o da pfi alo bino omioli, ni o gbo mie oli suo o ya mholi agbo na agboagbo. Mhi ya guise oli le mhi gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho.”

⁴¹ Itobo khi iJesu oo we, “Mhemhe mhi khi eminale ni o rote iloghie ilimhi tiemhile,” egbo iju e wolo shi o. ⁴² Igho e lie, “Onana o a she khi iJesu omi iJosefu, ni anye lese itali ali inyoli? See o ke lie lie khi, ‘Mhemhe khi ibuledi ni o rote iloghie ilimhi tiemhile.’ ”

⁴³ IJesu o so we o, oo, “A khi ke wolo. ⁴⁴ Ogbokhoghuo o a la o ni o ya bhale deba mhe ini o a li khia khi Ita lolighuo ni o ghie mhe o ti o bhale, mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁵ Omekeguele oyi Eshinegba oghuo o kpe keke oli shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Eshinegba loli oghuo o ya sese egbo eyoli nya.’ Ogbokpa ni o da ku eso-a na Ita, ni o rote obo oyoli wena, o ya bhale deba mhe.† ⁴⁶ Aa me ogbo ni o me Eshinegba Ita ghue, ini o a li khi oni o rote obo oyoli bhale. Lolighuo tse o me oli. ⁴⁷ Egbegbi ingme mhi gueye e, oni o da mie mhe suo, o she mholi agbo na agboagbo ⁴⁸ Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo. ⁴⁹ Eni e bia e, e le eminale ni e rote idane de kule obini odagbe-ifufu, e kie ghuloo. ⁵⁰ Ama ona o khi eminale ni o rote iloghie tiemhile, oni o da le oli, o a ya ghu. ⁵¹ Mhemhe mhi khi eminale ni o ri

† 6:45 Li ze Aza 54.13

agbọ ọ na ọgbọ, ni o rọte iloghie tiemhile. Ọnini ọ da le eminale ona, ọ ya mhọli agbọ na agbọagbọ. Oni eminale ona, idiegbe oyemhẹ lọ, ni mhi ya rọ shi eke na agbọ ni e rọ mhọli agbọ.”

⁵² Abi iJesu ọ rọ ngme ona se, ẹgbọ iJu e nu egbe wẹ khakọ ekhakọ oniēmhi, ikhi. “Sẹẹ ọmọse ọna ọ li ri idiegbe oyọli na awa ya le?”

⁵³ IJesu ọọ, “Egbegbi ingme mhi gueye ẹ, ini u a li le idiegbe, ni u gbo da ọlia eyi Omi Ọgbọ, wa ya mhọli agbọ. ⁵⁴ Ọni ọ da le idiegbe oyemhẹ ni ọ gbo da ọlia eyemhẹ, ọ ya mhọli agbọ na agbọagbọ. Ọ ya mhọli agbọ itobọ khi mhi ya guise ọli le gbo ri agbọ na li ogbele ni o kpukhokho. ⁵⁵ Idiegbe oyemhẹ khi egbegbi eminale, ọlia eyemhẹ e gbo khi egbegbi emini a da. ⁵⁶ Ọni ọ da le idiegbe oyemhẹ ni ọ gbo da ọlia eyemhẹ, ọ la elemhi oyemhẹ, mhemhẹ mhi li la elemhi oyọli. ⁵⁷ Abi Ita ni ọ mhọli agbọ ọ ghie mhe, mhi li mhọli oni agbọ, Ighọ ọni ọ da le idiegbe oyemhẹ ọ li ya mhọli agbọ itobọ oyemhẹ. ⁵⁸ Onana lọli khi eminale ni o te iloghie tiemhile, ọa li abi eminale ni e rọte idane de kule ni eni e bia ẹ e kpẹ le, ni e rọ kie ghua. Ama ọni ọ da le idiegbe oyemhẹ ọ ya la agbọ agbọagbọ.”

⁵⁹ Eni ingmemhi ena iJesu ọ ngme abi ọ li la elemhi owa ugamhi ni o la iKapanomu sẹsẹ.

Ingmemhi eyi iJesu ni e ri agbọ na agbọagbọ ọ na ọgbọ

⁶⁰ Abi e rọ suọ eni ingmemhi ni iJesu ọọ ngme, ebubu eniyẹ odukhokho eyi iJesu e ke, “Osẹsẹ, ena e ma ze dọsẹ e. Ọghuo ọ dobe ya mie shi ọ?”

⁶¹ Abi iJesu ọ rọ lẹsẹ khi eniyẹ odukhokho eyọli ẹ wọlọ, ọọ, “Eri ingmemhi eyemhẹ e yese ẹ udu-a?”

⁶² Sẹẹ a kẹ ẹ ngme ini a mẹ Omi Ogbọ khi ọ nga iloghie ya shitọ obini ọ kpe te tiemhile? ⁶³ Ayemhe oyi Eshinegba ọ ri agbọ ẹẹ na ogbọ, ama ogbọ ọa dobe ri agbọ ẹẹ na ogbọ. Ingmemhi ni mhi nu ẹ ngme, obọ oyi Ayemhe e te ẹẹ bhale, wewe e ri agbọ ẹẹ na ogbọ ⁶⁴ Abi o rie khi igho, eghuo elemhi ẹ, ẹa miesuo.” Itobọ khi iJesu ọ she kpe te eke lese eni ẹa mie ọli suo ali oni ọ ya ri ọli de. ⁶⁵ IJesu ọ gbo gueye we, ọọ we, “Ona o ze khi mhi gueye ẹ khi ogbọ lolighuo ọa dobe ya bhale deba mhe seẹ ini Ita ọ ri oni afu na li.”

⁶⁶ Ro te ana vu eniye odukhokho eyoli ebubu e mu egbe pfi ẹa ke lama deba li. ⁶⁷ IJesu ọ mhila eniye odukhokho etuogbava eyoli, ọọ we, “Eri a nono ni a li vu?”

⁶⁸ ISamọ iPita ọ sọ ọli ọ, ọọ li, “Onomhue, oghuo anye ya le deba? Yeyeghuo u mholi ungmehi ni e ri agbọ na agboagbo ọ na ogbọ. ⁶⁹ Anye miesuo, anye gbo lese khi yeyeghuo u khi Oni ọ pfuase oyi Eshinegba.”‡

⁷⁰ IJesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Oa khi ẹẹ ogbava mhi ze? Ama oghuo elemhi ẹ, okphaghie ọ khi!” ⁷¹ IJudasi ni ọ khi omi iSamọ Isikaroti loli iJesu ọ la ana ngme ingme oyoli. IJudasi ọ khi oghuo eniye odukhokho Ogbava ni ọ kie te ikpukhokho ri ọli de.

7

IJesu ali inyoghuo ọli

¹ Abi a ro mẹ ona se, iJesu ọ kia gase eke iGalili. Oa lama je eke iJudia itobọ khi eni ẹ mhesẹ eyi egbo iJu e nono abi e li ya gbe ọli a. ² Oni eghẹghẹ ukpe

‡ **6:69** Li ze iMat 16.16; iMak 8.29; iLuk 9.20

okholo oyi iJu o ti bhale.* ³ Igho Inyoghwo iJesu, e e ọli, “Wa ke rote ana lase, ni u ke je obini eke iJudia ni eniye odukhokho eye e me ikanya onyaloa ni u wa gbe? ⁴ Ogbọ ni o nono ni agbọ e lese lue ọa ya riele ingme sheli. Abi u ro gbe ikanya oshabo ena, ri egbe e khasẹ agbọ gbo ni e lese oni u khi.” ⁵ Egbegbo inyoghwo ọli ẹa mie ọli suo.

⁶ IJesu ọọ, “Egheghe oyemhe ọa ramhi ne, Egheghe ni a me kpa o ti e ẹloe. ⁷ Egbọ na agbọ ẹa dobe ya biselemhi e, ama e biselemhi mhe itobo khi mhia gueye we khi emini e riele khi ẹa ti. ⁸ A ke je obini a la riele ukpe, mhemhe mhia vu ne, itobo khi egheghe oyemhe ọa ramhi ne.” ⁹ Abi iJesu o ngme ghọ se, ọa ke te iGalili je ashikhoghwo.

¹⁰ Abi inyoghwo ọli e ro je obini oni ukpe okholo se, o li je oobo, ama ọa ze ni egbo e me lue.

¹¹ Eni e khi enighie eyi egbo iJu e la agho nono iJesu gase, e mhila, “Ighe oni omose ogho?”

¹² Ebubu egbo e la oni igbaa khe akọ shi ingme oyi iJesu. Eghuo e lie khi iJesu khi ogbọ onete lo, eghuo e khi eri o mema di egbo. ¹³ Ama ogbokhoghwo ọa ngme ingme oyoli lase gboo, itobo khi e na ulishi enighie eyi egbo iJu.

Ijesu o la olele oyi oni ukpe sese

¹⁴ Abi a ro li oni ukpe ramhi ode, iJesu o lo elemhi owa oniemi oyi Eshinegba, o sese egbo ungememhi oyi Eshinegba. ¹⁵ Enighie eyi iJu ni e suo oni osese, abo e sha we, e lie, “Obo omose ọna ni ọa ye owena okhoghwo ne o te mhọli ilese enana?”

¹⁶ IJesu o so we o, o li, “Osese ni mhia sese, ẹa khi obo oyemhe o te bhale, ama obo oyi oni o ghie

* 7:2 Li ze iLev 23.34; iDeut 16.13

mhe bhale. ¹⁷ Oni o ghole ni o rieḷe oghuemhe oyi Eshinegba o ya lese khi oseṣe ni mhia seṣe ini obo oyi Eshinegba o te bhale, abi khi ungmehi ni o ghole mhe mhia ngme. ¹⁸ Oni o da ngme ungmehi oyi egboli, ekpe oḡo nono ni eḡbo e ke mu na loḷi, eri-tse khi oni o da gbe akanya ni o ro ti oni o ghie o nga ne, loḷi o khi oḡbo ni o ti, o ga khi oḡbo eḡbhoḷi. ¹⁹ IMosisi o ri ishi na e? Ama onḡe e, o ri eni ishi gbe. Elo o ke ze khi a nono ni a gbe mhi a?”

²⁰ Eni eḡbo e so oḷi o, ee oḷi, “Ayemhe okphaghe o la e egbe! Oghuo o nono ni loḷi gbe-a?”

²¹ IJesu oḡo, “Mhi rieḷe onyaloa oghuo, o ro abo sha e nya. ²² Ama abi o rie khia khi iMosisi o ri ushi ishele-a na e (o mema khi obo oyi iMosisi o te bhale, ama roḡe obo oyi eni e bia awa, o roḡe bhale), eri a kiele e shele omḡo a ogbele iyemhe a oyi eḡbo iJu.† ²³ Ini a shele omḡo a ogbele iyemhe a oyi eḡbo iJu, ini a khi gbe Ushi oyi iMosisi a, elo ze khi a wola khi mhi ro oni oḡo ghua ze ogbele iyemhe a?‡ ²⁴ A khi ke bino oḡbo alo gue oḡbo ezḡo, a ke so ezḡo shi abi o li.”

Eḡbo e mhila ini iJesu o khi Oni Omiepfuese?

²⁵ Eḡheḡhe agho eḡbo eghuo ni e la iJerusalemu e lie, “Oa khi omose ona enighie eyi iJu ee dua abi e li ya gbe a? ²⁶ Ghe oḷi shḡo! Oa khi loḷi o la ana ngme gbo ena ni oḡbokhoghuo o li oḷi emhikhoghuo! Abi khi eri enighie e she lama eḡbegbo khi loḷi o khi iKirisiti? ²⁷ Awa aa lese obini omose ona o te bhale. Ama eḡheḡhe ni iKirisiti o ro ya bhale, oḡbokhoghuo o ya lese obini o te ya bhale.”

† 7:22 Li ze Igbae 17.10; iLev 12.3 ‡ 7:23 Li ze iJon 5.9

²⁸ Abi iJesu o ro la elemhi Owa oyi Eshinegba sese, o tseşe lasele, oo, “A lese mhe, a gbo lese udi-apfe ni mhi te lasele, o a khi mhemheghuo mhi ghie egbemhe bhale akana, ama oni o ghie mhe, ona igesikia lo. Aa lese oli. ²⁹ Ama mhi lese oli itobo khi obo oyoli mhi te bhale, lolighuo o ghie mhe bhale.” ³⁰ Itobo ona e nono abi e li ya mu oli. Ama ogho khoghuo o a khu oli, e a ri obo ti oli, itobo khi egheghe oyoli o a ramhi ne ³¹ Ama ebubu egbo e kie mie oli suo, e ke, “Ini oni iKirisiti o bhale, o ya gbe ikanya onyaloa ni e dose eni omose ona oo gbe ena?”

A ghie eni e khe ekhe e ka mu iJesu bhale

³² Egbo iFarisi e suo ingme ni egbo e ngme shi iJesu egbe. Eni iFarisi ali ighie eyi ekpodalougamhi e ghie eni e la Owa Oyi Eshinegba e khe ekhe e ka mu oli bhale. ³³ IJesu oo li, “Ukuku egheghe mhi mholi ya nu e la akana, mhi ya nyene egbe je oyi Ita ni o ghie mhe. ³⁴ A ya nono mhe, ama aa ya me mhe, ashini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho.”

³⁵ Enighie eyi iJu e nu egbe we e ngme, e lie, “Obo omose ona oo le ni o ro lie khi awa aa ke ya me lue? Eri o vu e je ifui eoli oyi egbo iGiriki, obini egbo eyawa e kia miatseku, ni o la obo ke sese egbo iGiriki? ³⁶ Elo iJesu o ro li ngme, abi o ree, a ya nono mhe aa me mhe, ali obini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho?”

³⁷ Ogbele ni o kpukhokho oni ukpe, ni khi khi ogbele ni o mu elo e nye, iJesu o vule, o rue unu leghe, oo li, “Oni okiam e oo gbe o bhale deba mhe ya mo ame da. ³⁸ Ebe-no-pfuase o ngme gh o khi

oni o mie mhe suọ khi okẹ ni o mholi amẹ eni ri agbo a na ogbo o ya rote agbo oyoli ke tu lasese.”*
 39 Ayemhe ni eni mie oli suọ e ya mie eleele, iJesu o ri oni amẹ agbo o na a ngme. Ramhi oni eghẹghẹ, oni Ayemhe ọa bhale ne, itobo khi aa yase iJesu nga ufumhi oniemi ne.

Eni egbo ẹa ke lama shi egbe ọ

40 Abi eni egbo e ro suọ ingmemhi eyoli, egbo eghuo e ke, “Omekẹguele omose ọna o khi egbegbo.”

41 Egbo elese e ke, “Loli o khi oni Omiepfuese.” Elese ẹẹ, “Seẹ Omiepfuese o li rote iGalili lasese?”

42 Ebe-no-pfuase o guele khi oni Omiepfuese, khi unuekpẹ oyi iDefidi o ya te lasese, iBetilemu a ya bia li shi, ẹoli oyi iDefidi.”† 43 Igho okemhi o ri itobo iJesu lo we iteva. 44 Egbo eghuo e nono ni ewe e mu oli, ama ogbokhoghuo ọa ri obo ti oli.

Umha mie iJesu suọ oyi Enighie eyi egbo iJu

45 Abi eni e la Owa oyi Eshinegba oniemi ẹẹ khe ekhe e ro je deba iFarisi ali ighie eyi ekpodalougamhi, e mhila we, “Elo e ze khi a mu iJesu bhale ghi anye?”

46 Eni egbo ni e khe ekhe, e so we o, e li. “Ogbokhoghuo ọa tigbe ngme abi omose ọna o lie ngme ghue.”

47 IFarisi e mhila we, ẹẹ, “Eri iJesu o she li di ẹ?”

48 “Aa tigbe me ogbo iFarisi ali enighie eyi egbo iJu ni e mie oli suọ? 49 Iiye! Ama eni egbo ebubu ena ẹa lese Ishi eyi iMosisi. Itobo igho egbo ni Eshinegba o pfi unu na e khi.”

* 7:38 Li ze Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 7:42 Li ze 2 iSam 7.12; iMika 5.2

⁵⁰ INikodemosi ni o li khi oṣuoghwo eni e mhesẹ elemhi egbo iJu ni o kpe ya me iJesu eliyose, o mhila eni egbo, oo, † ⁵¹ “Ushi oyawa o a fe ngme ghọ a khi pfa ezọ umha-gueli mu ogbo ini aa li suọ ezọ ni o ya gue, ali a gbo guano emini oo rieḷe?”

⁵² E ke o li, “Onge iGalili yeye u li khi? Ka rieḷe ebe ze egbegbo khi u ya me khi omekeguele oo ya rote iGalili bhale.”

⁵³ Igho ogbogbo nya ni o la agho, o je apfe oyoli.

8

Okpotso ni a gazu okia

¹ IJesu o je ukhomhi ute oyi eera olivu. ² Eluzogbe fiefie, iJesu o gbo bhale elemhi Owa oyi Eshinegba, ebubu egbo e bhale deba li, o shito o sese we. ³ Esese Ishi eyi iMosisi ali iFarisi e mu okpotso ni a gazu okia obo-obo bhale ghi iJesu, e ro oli migha odalo igbaa. ⁴ Ee iJesu, “Osese, eri a ga okpotso ona zu okia. ⁵ IMosisi o she kpe ro oni ushi shi eke na anye, khi, okpotso ni a da ligho gazu okia, a ke tono oli eche gbe-a. Elo u mhue ya ngme shi ona mena?”* ⁶ Eri e ri ona kpe igha khe iJesu ini o ngme ungmehi ni e ya ro ri ingme de o. Igho iJesu o nyese egbe, o ri umiesobo o keke emhi shi eke.

⁷ Abi e kie li mhila iJesu oni ogbo ona, iJesu o vule, oo, “Oni o lese khi loli ea kpe lamhe olamhe ghue o kpe to oli eche.” ⁸ O gbo nyese egbe, o keke emhi shi eke. ⁹ Abi e ro suọ ingme ni iJesu o ngme, e gbhiaku-a oṣuoghwo-oghwo rote eni egbhali. O ke lese kpe iJesu ali oni okpotso le shi agho ni o kie

† 7:50 Li ze iJon 3.1-2 * 8:5 Li ze iLev 20.10; iDeut 22.22-24

migha. ¹⁰ IJesu o vule, oo oni okpotso, “Ighe eni egbo ni e pfa ezọ mu e?”

¹¹ Oni okpotso oo li, “Mhi aa me ogbokhoghuo, Onomhue.” IJesu oo li, “Mhemhe mhi aa li pfa ezọ mu e, ama ke le, khi ke gbo lamhe.”

¹² IJesu o gbo nu iFarisi ngme, oo we, “Mhemhe mhi khi akpa oyi agbo. Oni o da deba mhe ne, o ya tigbe kia alo ebili, o ya mholi akpa ni o ri ode agbo a khashe ogbo.”†

¹³ Eni iFarisi ee oli, “Egbe e u pfi otsese na, egbo ea ya rue otsese oye shi igesikia.”‡

¹⁴ IJesu oo, “Iye, ini mhi tseku pfi otsese na egbemhe, egbegbi otsese lo ni mhi pfi na egbemhe, itobo khi mhi lese obini mhi te bhale ali obini mhia je. Ee, aa lese obini mhi te bhale wekhi obini mhia je. ¹⁵ Abi egbo na agbo e li e so ezọ ee a lie so ezọ, ama mhemhe mhi aa pfa ezọ mu ogbokhoghuo. ¹⁶ Ini mhi ya so ezọ, egbegbo ezọ mhia so, itobo khi o ya khi mhemheghuo mhi la. Ita ni o ghie mhe o nu mhe la. ¹⁷ A keke oli shi ebe ushi oye ee khi otsese oyi egbo aava, o migha shi egbegbi otsese. § ¹⁸ Mhi pfi otsese na egbe mhe, Ita ni o ghie mhe o gbo pfi otsese na mhe.”

¹⁹ Egheghe ana eni egbo e mhila li, “Ighe Itẹ?”

IJesu oo we, “Aa lese mhe wekhi Itamhe a lese. Ini a lese mhe lo, a kha li lese Itamhe.”

²⁰ Elemhi Owa oyi Eshinegba o la ngme eni ingmemhi ena abi o kie li sese egbo, epfe ashini a ri ikpati ni a ri ikpagho isomhopfa a shi o migha.

† 8:12 Li ze iMat 5.14; iJon 9.5 ‡ 8:13 Li ze iJon 5.31 § 8:17 Li ze iDeut 19.15

ỌgbọkḶḶghuo ọa kie mu ọli, itobọ khi ẹghẹghẹ oyọli ọa ramhi ne.

²¹ IJesu ọ gbolo liẹ wẹ, “Mhi ya vu, a ya nono mḶḶ, a ya ghu shi olamḶḶ oye ẹ. Aa ya doḶḶ ramhi obini mhia je.”

²² Ẹgbọ iJu ẹẹ, “Ọ khi awa aa doḶḶ ya a ramhi obini lọli a je. Eri ọ fẹ ri ona a liẹ khi lọli ya gbe egbeọli-a?”

²³ IJesu ọọ, “Ẹgbọ ena ọọkẹ-ola a khi, mḶḶmḶḶ mhi rọte iloghie tiemhie. Ẹgbọ ena agbọ ona ẹẹ a khi, mḶḶmḶḶ mhia khi ọnge agbọ ona. ²⁴ Itobọ ighọ mhi rọ liẹ khi a ya ghu shi olamḶḶ oye ẹ ini a da miesuọ khi mḶḶmḶḶ mhi khi ọni mhie khi mhi khi.”

²⁵ Ẹgbọ iJu e mhila li, “Ọghuo u khi?”

IJesu ọọ, Ọni mhi kie kpẹ rọte igbaekele liẹ khi mhi khi, mhi khi. ²⁶ Mhi mhọli ebubu ingme ali ebubu umha-gueḶḶkia ni mhi kḶḶ gue shi ẹ egbe. Ọni ọ ghie mḶḶ, ọna igesikia ọ khi, ingmemhi ni ọ gueye mḶḶ, mhi gue ẹ ye agbọ.

²⁷ Ẹa leḶḶ khi ingme oyi Ita li iJesu ọ gueye wẹ.

²⁸ IJesu ọọ, “Ini a da tsua Omi Ọgbọ idane shi ukhomhi ọọra apfida a ya leḶḶ khi ọni mhie khi mhi khi, mhi khi. Oni ẹghẹghẹ a ya leḶḶ khi ọa khi itoto oyemḶḶ mhi rọ rieḶḶ emini mhia rieḶḶ, ama emini Ita ọ seḶḶ mḶḶ, mhia gueye agbọ. ²⁹ Ọni ọ ghie mḶḶ ọ nu mḶḶ la, ọa pfi mḶḶ shi eḶḶ tḶḶ, itobọ khi ọghuemḶḶ oyọli mhia rieḶḶ ẹghẹghẹ kpa.”

³⁰ Ebubu ẹgbọ ni e suọ khi iJesu ọ ngme eni ingmemhi ena e mie ọli suọ.

Igesikia o ya rue ẹ ọ le

³¹ IJesu o gueye egbo iJu ni e mie oḷi suo, oo we, “Ini a ri emini mhia sese e gba akanya, egbegbi eniye odukhokho eyemhe a khi. ³² A ya lese igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba, oni igesikia o ya rue e o le.” ³³ Eni egbo iJu ee oḷi, “Imi Aburaamu anye khi, anye aa tigbe kpe lo ighumha oyi ogbokhoghuo ghue! Elo u ro li e ngme, ini u wa lie khi anye ya khi eni a rue ighumha lasele?”*

³⁴ IJesu o so we o, oo, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, khi ogbokpa ni o da lamhe olamhe, oghumha oyi olamhe o khi ³⁵ Oghumha oa ya la apfe oyi oni o mholi oḷi agboagbo, ama, omi omhue-apfe oo la apfe agboagbo. ³⁶ Ini Omi Eshinegba o da rue e ighumha le, egbegbo a rue e ighumha le. ³⁷ Mhi lese khi imi Aburaamu a khi, ama a nono ode ni a te ya gbe mhe a, itobo khi aa nono ingme ni mhi gueye e. ³⁸ Emini Itamhe o rokhase mhe mhi gueye e, ama emini Ita e o gueye e, a rieḷe.”

³⁹ E o li, “Aburaamu khi Ita anye.” IJesu o ke, “Ini imi Aburaamu a kha khi egbegbo lo, a kha ke rieḷe emhi enabi o rieḷe. ⁴⁰ Abi o ri rie khia khi egbegbo ingmemhi ni Eshinegba o gueye mhe mhi gueye e, ama a dua abi a li ya gbe mhe a. Aburaamu oa rieḷe emhi eghoghoh! ⁴¹ Abi a li ena, igho ita e o kpe li.” Ee oḷi, “Anye a khi eniye ni a bia shi ukhomhi okia, Eshinegba o khi Ita oghuo kpe ni anye mholi.”

⁴² IJesu oo we, “Ini Eshinegba o khi Ita e lo, a kha nono ingme oyemhe, itobo khi obo oyi Eshinegba mhi te bhale, ni mhi ro la akana, oa khi omheso oyemhe o re mhe bhale, ama loli o ghie mhe bhale. ⁴³ Elo o ze khi ingmemhi ni mhi ngme khi ea lo

* **8:33** Li ze iMat 3.9; iLuk 3.8

ẹ esọ? Itobọ khi aa lama ri egbe mie ingme ni mhi gueye ọ. ⁴⁴ Eniye eyi Ọkphaghiẹ ni ọ khi ita ẹ a khi, ọghuẹmhe oyi ita ẹ a nono ni a ke rieḶ. Rọte igbaekeḶe ọ te khi ọgbolo-egbọ-a ali ọloegbhue. Igesikia ọa la li unu. Ingmemhi eyi ọli, egbhọli e khi nya, itobọ khi eri ọọ lo egbhọli abi ọ li. Lọli ọ khi ita egbhọli nya. ⁴⁵ Ama igesikia mhi gueye ẹ khi, itobọ ighọ aa rọ lama mie mhe suọ ⁴⁶ Ọghuo elemhi ẹ ọ doḶe ya guele khi mhi mhọli ipfido? Ini igesikia mhi gueye ẹ, elọ e ze khi aa mie mhe suọ? ⁴⁷ Ọni ọ da khi ọyi Eshinegba ọ mema ya ri esọ shi ingmemhi eyi Eshinegba, ama ẹẹ aa khi eyi Eshinegba lọli o ze khi aa lama rọ shi ungmehi oyi Eshinegba.”

Emini iḶesu ọọ khi lọli khi

⁴⁸ Eni egbọ iḶu e sọ ọli ọ, “Anye a gue ngme ọli mena ni anye rọ ye khi ọnge iSameria u khi, ali khi ayemhe ọkphaghiẹ o la ẹ egbe?”

⁴⁹ IḶesu ọ ke we, “Mhi aa mhọli ayemhe ọkphaghiẹ. Ama mhi ri ekpe na Itamhe, ama ẹẹ a ri ẹlo e gbe mhe. ⁵⁰ Aa khi eri mhia nono ni egbọ e ri ufumhi na mhe; ama ọni ọọ nono ni a rọ ekpe na mhe, lọli ọ khi ọni ọ sọ ẹzọ ti ẹlo. ⁵¹ Egbegbi-ingme mhi gue ẹ ye ẹ, ọni ọ da rọ shi osese oyemhe ne, ọa tigbe ya ghu ghue.”

⁵² Egbọ iḶu ẹẹ ọli, “Eena anye tigbe lese khi ayemhe ọkphaghiẹ o la ẹ egbe. Aburaamu ọ she ghua, emekeguele e she ghua, ama wa guele khi ọni ọ da rọ shi osese eye ọa tigbe ya ghu ghue. ⁵³ Ita awa Aburaamu ọ she ghua, eri u ke ẹ lie khi u fu doḶe Aburaamu? Emekeguele e she li ghua. Ọghuo u fe sa khi u khi?”

54 IJesu oḡo li, “Ini mhi ti egbe mhe nga, oni itinga o khi afue. Itamhe oni eḡe a lu Eshinegba oye e, loḡo khi oni o ti mhe nga. 55 Eḡe a kpe tigbe lese oḡo, ama mhi lese oḡo. Ini mhiḡe khi mhia lese oḡo, oloḡegbhue oni abi eḡe ena mhi kha khi. Ama mhi lese oḡo, mhi gbo ri ungmehi oyoli gbe akanya. 56 Eri o ri egbe mu Aburaamu ita e, abi o ro sa usamhi abi loḡo ya li me ogbele ibhale oyemhe. Abi o ro me ibhale oyemhe, o ghele.”

57 Egbḡo iJu eḡe oḡo, “Waa gbe ikpe egbhueva ali igbene, wekhi eri u me Aburaamu!”

58 IJesu o li, “Abi o li mhi li gue oḡo ye e, neni a bia Aburaamu, mhi she kpe laḡo!”

59 Igho e sanḡe eche khi wewe ya tonoo oḡo, ama, o ri egboḡo sheli, o roḡe we ifuabḡo wa, o ya fie Owa oyi Eshinegba lase.

9

Ijesu o khueghie ozalo alo a

1 Abi ijesu o li kia ode le, o me omose oghuo ni a bia shi ozalo. 2 Eniye odukhokho eyi ijesu e mhila li, “Osese, oghuo o lamhe ni o ze khi a bia omose onana ozalo? Olamhe oyoli lo, abi eyi eni e bia li?”

3 Ijesu oḡo we, “Oa khi olamhe oyoli, wekhi eni e bia li, ama eri o ze alo ni Eshinegba o ri ekpabo eyoli khashe elemhi agbo oyi oni ozalo. 4 Ogbe o kha da kie laḡo ne, awa mema ya ke gbe ikanya eyi oni o ghie mhe, ele iyose do bhale ni ogbokhoghuo oa ke ro doḡe ya gbe akanya. 5 Abi mhi li la agbo ena, mhemhe mhi khi oni o ri akpa a na egbo ni e la agbo.”*

* 9:5 Li ze iMat 5.14; iJon 8.12

⁶ Ijesu o ngme ona se, o tonon ete shi eke fose igbolu ro ma li alo. ⁷ Oo oni omose, “Ke je oke ni a lu iSiloamu ni u ya kpe alo a.” Usomhi ni a ghie, a ri iSiloamu ngme. Igho oni omose o li vu ya kpe alo-a. Oo jele apfe, oo me eke.

⁸ Egbu eni e ga la kugbe ali egbu ni e kpe me oli khi oo ye omhila, ee. “Onana oa she khi ozalo ni o kpe e shito akana mhila?”

⁹ Egbu eghuo ee, “Loli lo,” ama eghuo ee, “Iye o! Oa khi loli, eri ona o li kholi.” Ama oni omose oo, “Mhemhe o khi gueguē.”

¹⁰ E mhila li, “Se o li kia ni u ro ke e me eke?”

¹¹ O we, “Omose oghuo ni a lu iJesu o fose igbolu ma mhe alo, o mhe mhi je oke iSiloamu ya kpe alo a. Igho mhi le ya kpe alo-a, loli mhi ro o me eke.”

¹² E oli. “Igho oli?” Oo we, “Mhi aa lese.”

Egbu iFarisi e de udi iroze oyi oni omose

¹³ E rue oni omose ni o kpe ze alo ghi egbu iFarisi.

¹⁴ Ogbelu iyemhe oyi egbu iJu iJesu o ro fose igbolu ro khueghie oni omose alo-a. ¹⁵ Eni iFarisi e mhila oni omose abi o li kia ni o ro ke e me eke. Oo we, “Ijesu o ri igbolu ma mhe alo, mhi kpe alo-a, mhi ro o me eke memena.”

¹⁶ Eghuo eni iFarisi ee, “Omose ni o riele ona oa rote obu oyi Eshinegba bhale, itobu khi oa ri ushi oyi ogbele iyemhe oyi egbu iJu gbe akanya.” Egbu iFarisi elese ee, “Se ogbu olamhe o li dobe ya gbe akanya onyaloa onana?” Ingme ona o pfi umhalama shi egbe o na we.

¹⁷ Igho eni egbu iFarisi e mhila oni omose, “Yeye ni iJesu o khueghie alo-a, elo u me ya ngme shi ingme oyoli?”

Oḡ ọ wẹ, “Omekeḡuele lọ.”

¹⁸ Eni ẹgbọ iJu ẹa kie miesuḡ khi ọni ọmḡse ọ kpe zẹ alo, ali khi eri a khueghie ọli alo-a. O ya ramhi ni e rọ ghie ya lu eni e bia ọni ọmḡse, ¹⁹ E mhila wẹ, “Omi ẹ na? Onana ẹ khi ọzalo a bia li? Sẹ o ke li kia ni ọ rọ ke ẹ me eke?”

²⁰ Eni e bia li ẹẹ wẹ, “Anye lẹḡe khi omi anye lọ, anye gbo lẹḡe khi ọzalo anye bia li. ²¹ Ama anye aa lẹḡe abi ọ li kia ni ọ rọ ke ẹ me eke, anye aa gbo lẹḡe ọni ọ khueghie ọli alo-a. A mhila li, ọa ke khi ọmḡ, ọ doḡe ya ngme na egbọli.” ²² Itobọ khi ulishi ẹgbọ iJu o mu eni e bia li e rọ ngme na. Irari khi eni ẹgbọ iJu e she kpe ngme ọli shi oghuo, khi ọgbọ ni ọ da mie shi ọ khi iJesu khi iKirisiti, khi eri a khu ọli owa ugamhi ya fiẹ. ²³ Itobọ ona eni e bia li e rọ liẹ, “O fu tẹ ni ọ ngme ẹ na egbọli, a mhila li.”

²⁴ Utonuzeva, e gbo lu ọmḡse ni ọ kpe zẹ alo, ẹẹ ọli, “Romhi Eshineḡeba khi u ya gue igesikia ye anye. Itobọ khi anye lẹḡe khi ọmḡse ni ọ rẹ ze khi ọgbọ olamhe lọ.”

²⁵ Oḡ ọ wẹ, “Mhi aa lẹḡe ini ọgbọ olamhe lọ, ama emhi oghuo ni mhi lẹḡe khi, ọzalo mhi kpe khi, ama memena mhi she ẹ me eke.”

²⁶ E mhila li, “Sẹ ọ fe li ẹ? Sẹ ọ li khueghie-a ẹ alo a?”

²⁷ Oḡ ọ wẹ, “Mhi kpe gueye ẹ, aa lama shi mhe ọ, elọ o ke zẹ ni a rọ ọ nono ni a gbo suḡ oni ungmehi? Eri a li ẹ nono ni a li khi eniye odukhokho eyọli?”

²⁸ E tsue ọli, ẹẹ ọli, “Oḡ odukhokho ọyi ọni ọmḡse ọna yeḡe u khi, ini itse lọ, ama eniye odukhokho eyi iMosisi anye khi. ²⁹ Anye lẹḡe khi Eshineḡeba ọ nu

iMosisi ngme, ama anye aa lẹsẹ obini ọmọse ọna ọ te bhale.”

³⁰ Oni ọmọse ọọ wẹ, “Uza lọ e, ni aa rọ lẹsẹ obini ọ te bhale, ama lọli ọ khueghie mhẹ alo-a. ³¹ Awa lẹsẹ khi Ẹshinẹgba ọa ya suọ iromhi oyi ẹgbọ olamhẹ, ama iromhi oyi eni e ri ekpe na li ọọ suọ, ali eni ẹ riẹlẹ emini ọọ nono e riẹlẹ. ³² Rọte igbaekele agbọ, aa tigbe suọ ọgbọ ni ọ khueghie ọzalo ni o khia khi ighọ a bia li alo a ghue. ³³ Ini ọa khia khi ọmọse ọna khi obọ oyi Ẹshinẹgba ọ te bhale lọ, ọa kha doḅe li emhikhoghuo.”

³⁴ E ọli, “Elemhi olamhẹ a bia ẹ shi, ni a la kueḅe, sẹ u li a nono ni u ke sẹsẹ anye?” Ighọ e khu ọli elemhi owa ugamhi ya lase ọ khi ke gbo bhale ọ ghue.

Itase-alo-a ona ayemhẹ

³⁵ Abi iJesu ọ rọ suọ khi a khu ọni ọmọse owa ugamhi ya lase, ọ nono ọli mẹ, ọ mhila li, ọọ li, “U mie Omi Ọgbọ suọ?”

³⁶ Oni ọmọse ọ li, “Ọga, gueye mhẹ ọni Omi Ọgbọ ọ khi, ni mhi mie ọli suọ!”

³⁷ IJesu ọọ li, “U she mẹ ọli, lọli ọ ga nu ẹ ngme ena.”

³⁸ Oni ọmọse ọ li, “Ọnọmhue mhi miesuọ.” Ọ wugha ọ kueghie iJesu.

³⁹ IJesu ọli, “Eri mhi bhale agbọ ona ya gue ẹgbọ ẹzọ, isheghọ ni ẹgbọ ni e zalo e ke mẹ ekẹ, ni eni e kpe ẹ mẹ ekẹ ni e zẹ alo.”

⁴⁰ Ẹgbọ iFarisi eghuo ni e la akaghọ e suọ ingme ni ọ ngme, e mhila li, “Eri u wẹ khi ezalo anye li khi?”

41 Ijesu oṣo wẹ, “Ini ezalo a khi lo, aa kha mhọli umha-guekia, ama abi eṣe a ke ro ye khi a me eke na, onana o rokhase khi ena olamhe a khi.”

10

Okhe oyi orisumhakia

1 Ijesu oṣo, “Abi o li mhi li gue oṣi e ye e, khi, oṣbo ni oṣa da roṣe ode unuekpe lo ogba ni a ri isumha shi, ni o roṣe oboese nga fiala lo ne oghiatọ ali oni o li iko o khi. 2 Oṣbo ni o roṣe ode unuekpe lo, loṣi o khi orisumhakia oyi isumha. 3 Eri oni oṣo khe ekhe ode unuekpe o khueghie ode-a na li, eni isumha e suo uruli oyọli ini o lu isumha eyọli eva abi o ri eva na wẹ, o re wẹ kia lase. 4 O kha da re wewe nya fiẹ lase ne, eri oṣo ralo na wẹ, eni isumha eṣe deba li, itobọ khi e leṣe uruli oyọli. 5 E a ya deba oṣboṣe, eri e ri ochoghọ me oṣi ya ke na, itobọ khi eṣa leṣe uruli oyọli.”

6 Eri ijesu o ze okhe ona ro nu wẹ ngme, ama eṣa leṣe emini o ri oṣi ngme.

Ijesu ni o khi orisumhakia onete

7 Igho ijesu o gbo le, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, mhemhe mhi khi ode unuekpe ni isumha e roṣe e lo, ni e gbo te e doṣe fiẹ. 8 Eṣbo ni e kpe bhale khe mhe, ighiatọ ali eni e li iko e khi, ama eni isumha eṣa ri esọ shi wẹ o. 9 Mhemhe mhi khi ode unuekpe, onini o da roṣe mhemhe egbe ne, a ya mie oṣi pfuese, o ya fiẹ, o lo le, o me emhi le. 10 Eri oghiatọ o leṣe bhale ya do, o gbe-a, o pfuse-a tse, ama mhi she bhale ni a mhọli agbo, ni a mhọli oṣi gba pfo.

11 “Mhemhe mhi khi orisumhafia onete. Eri orisumhafia onete o ri agbo oyoli shi eke ni eni isumha eyoli. 12 Oni a mie shi akanya irisumhafia o a khi loli o mholi eni isumha, ini o me khi akpogene o o bhale, o na tsua isumha kua, oni akpogene o tsua rughu eni isumha, o vese we kua. 13 Oni a mie shi oni akanya irisumhafia o na vu, itobo khi eni isumha e a khi eyoli, ali khi e a mu oli egbe.

14 “Mhemhe mhi khi orisumhafia onete, mhi lese isumha eyemhe, eni isumha e lese. 15 Abi Ita o li lese mhe, igho mhemhe mhi lese oli, igho mhi ro ri agbo oyemhe shi eke na eni isumha.* 16 Isumha elese e la o ni e a la elemhi ogba oyi isumha ona memena. Mhi mema fie ya wol o we ma o. E ya suo uruli oyemhe. E ya kugbe khi oghuo, e mholi orisumhafia oghuo. 17 Ita o nono ingme oyemhe, itobo khi mhi lama ri agbo oyemhe shi eke, ni a ro bhale ya e khi mhi ya gbo me oli rue. 18 Aa me ogbokhoghuo ni o ya dobe mie mhe agbo oyemhe. Mhemhe oghuo mhi ro li shi eke. Mhi mholi afu ni mhi ro o ze oli obo, mhi gbo dobe ya rue oli ini o ghole mhe. Omhese ona Itamhe o gueye mhe mhi rie.”

19 Eni ingmemhi enana e gbo pfi umhalama shi egbe o na egbo iJu. 20 Ebubu egbo e lie, “Ayemhe okphaghie o la li egbe, ujili o o kpha li. Elo e ze khi a ri es o shi oli o?”

21 Ama egbo elese, ee oli, “Ingmemhi enana e a dobe ya rote unu oyi ogbo ni o mholi ayemhe okphaghie lasele! Ayemhe okphaghie o dobe ya khueghie ozalo alo a?”

* 10:15 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22

²² Oni egheghe o khi egheghe oruame ni a ro li ukpe ni a ro yelele abi a li ri Owa oyi Eshinegba riele nga Eshinegba obo. Egheghe ulili lo. ²³ Ijesu o la atukpapfe oyi Owa oyi Eshinegba kia, ashini a lu arakpha oyi iSolomoni. ²⁴ Ebubu egbo iJu e le gase oli, e mhila li, "Ele u ri anye ya shi alo ebili ramhi? Khueghie igesikia ni o la o-a khashe anye ini yeye u khi iKirisiti!"

²⁵ Ijesu oo we, "Mhi she kpe gueye e, ama aa lama mie mhe suo. Ikanya onyaloa ni mhi ri itoto oyi Ita a gbe, wewe e pfi otsela na mhe. ²⁶ Ama aa lama miesuo, itobo khi aa la elemhi isumha eyemhe. ²⁷ Isumha eyemhe ee suo uruli oyemhe, mhi lese we, ee deba mhe. ²⁸ Mhi ri agbo na agboagbo na we, ea tigbe ya pfua. Aa me oni o ya dobe mie mhe ewe obo. ²⁹ Itamhe ni o ri eni isumha nga mhe obo, o fu dose ogbokpa. Aa me oni o dobe ya mie Ita ewe obo. ³⁰ Mhemhe ali Itamhe oghuo anye khi."

³¹ Eni egbo iJu e gbo sano eche eke e tono oli. ³² Ijesu oo we, "Mhi she gbe ikanya ebubu ukpeloe oye e, ni o khia khi Itamhe o ri itoto na mhe ni mhi ro gbe we, onghuo a tono mhe eche e shi o?"

³³ Eni egbo iJu ee oli, "Oa khi itobo ikanya enete e ze ni anye ro a tono e eche, ama, itobo khi u pfi unu-a! Se yeye ogbo afue-afue u li e ke lie khi Eshinegba u khi?"†

³⁴ Ijesu oo we, "A she kpe keke oli shi ebe Ishi eyi iMosisi khi Eshinegba oo lie khi, ishinegba ee a khi.‡ ³⁵ Anye she kpe lese khi emini ebe onopfuase o ngme khi igesikia o khi agboagbo, khi egbo ni a

† **10:33** Li ze iLev 24.16 ‡ **10:34** Li ze Iwolo 82.6

she kpẹ gue ingme oyi Eshinegba Ẅ, Eshinegba ọ lu ishinegba. ³⁶ Ita ọ she zẹ mhe ọda keẹ neni ọ ghie mhe bhale agbo, ini mhi ngme ghọ khi Omi Eshinegba mhi khi, se a ke li a lie khi mhi a pfi unu-a? ³⁷ A khi mie mhe suo, ini mhi aa ya riẹle emini Itamhe ọ riẹle. ³⁸ Ama ini mhia riẹle we, ini aa ro tseku mie mhe suo, a mie ikanya onyaloa ni mhia gbe suo, ni a ro lese khi Ita ọ la elemhi oyemhe, mhemhe mhi li la elemhi oyi Ita.”

³⁹ Igho e ke gbo li dua ni wewe e mu iJesu, ama ọ pfue we, ọa zẹ we mu.

⁴⁰ IJesu ọ da okẹ iJodani je ukiekie ashini iJoni ọ ke la batazi egbo. Igho ọ bie ya la akaghọ. § ⁴¹ Ebubu egbo e bhale akaghọ deba li. Eẹ, “iJoni ọa gbe ikanya onyaloa okhoghuo, ama ingmemhi ni iJoni ọ ngme shi ingme eyi iJesu, e bhale ya tse nya.” ⁴² Ebubu egbo ni e la akaghọ e mie iJesu suo.

11

Eghuli oyi iLazarosi

¹ Omose oghuo ni a lu iLazarosi ni ọ la eoli iBetani, Ọọ ghua. iBetani iMeli ali inyoghuo ọli ni ọkpotsi ni a lu iMata e la. * ² iMeli ọna ọ ke ku ituale ni ọ pfie ku Onomhue awe, ni ọ gbo ri itsu ni e la li ukhomhi shishi ọ ewe-a. Loli ọ khi inyoghuo iLazarosi ni ọ yeshi i ghua. † ³ Inyoghuo ọli eni ikpotsi e ghie usomhi ghi iJesu, e ọ li, “Onomhue, omole e ọọ ghua.”

§ 10:40 Li zẹ iJon 1.28 * 11:1 Li zẹ iLuk 10.38-39 † 11:2 Li zẹ iJon 12.3

⁴ Abi iJesu o rọ suọ ona, oọ li, “Ughuamhi ona, o a ya gbe o li, ama, eri a me onana ni a me asha khi ufumhi na Eshinegba ali Omi Eshinegba.”

⁵ IJesu oọ nono ingme oyi iMata ali iMeli ali iLazarosi. ⁶ Abi o rọ tseku suọ khi iLazarosi o ghua, o kie la ashini o la ramhi ogbele eva. ⁷ Igho o gueye eniye odukhokho eyoli, oọ we, “A ze ni awa mu egbe pfi je obini eke iJudia.”

⁸ Eniye odukhokho eyoli e o li, “Osese, ode o a nu e ne ni egbo iJu e rọ o nono ni wewe tono e eche. Oobọ wa nono ni u gbo nyene egbe je?”

⁹ IJesu oọ we, “Oa khi te ele uzogbe ramhi ele ogbomhi awa rọ o me eke? Oni oọ kia ini ogbe o la o, o a ya khi owe, itobo khi akpa oyi agbo ona o rọ o me eke. ¹⁰ Ama ini o ri alo ebili e kia, o ya khi owe, itobo khi o mhọli akpa ni o rọ o me eke.”

¹¹ Abi o ke rọ ngme onana se, o gueye we, oọ we, “iLazarosi omole awa o she lese, ama mhia le ni mhi ya guise o li le.”

¹² Eniye odukhokho eyoli e o li, “Abi o rọ da lese-a egho, o ya ze.”

¹³ Eri iJesu o rọ li li e khi iLazarosi o she ghua, ama e dabi khi egbegbi olese o ngme. ¹⁴ Igho iJesu o guele gboo khi iLazarosi o she ghu-a. ¹⁵ Ama itobo oye e, egbe e mu mhe shi o khi mhi aa nu o li la akaghọ ni o rọ ghu-a, ni a rọ mie mhe suọ. A ze ni awa le deba li.

¹⁶ ITomosi ni a gbo li e lu iDidimosi, oọ eniye odukhokho enekpole, “A ze ni awa li deba Osese je oobo ni awa nu o li ghu-a.”

¹⁷ Eghẹghẹ ni iJesu o ke rọ ramhi agho, o bhale ya e khi o she ramhi ele ene abi a te ri iLazarosi to.

18 Rote iBetani je iJerusalemu ọa ramhi imali eva.
 19 Igho ebubu ẹgbọ iJu e she kpẹ bhale iBetani ya tse iMeli ali iMata e mu opfu shi inyoghuo we ni ọ ghu-a.

20 Abi iMata ọ rọ suọ khi iJesu ọọ bhale, ọ fiẹ lase ya lona li ode, ama iMeli ọ la elemhi owa. 21 IMata ọọ iJesu, “Ọnọmhue, ini u la akana lọ, inyoghuo-mhe ọa kha ghu. 22 Ama mhi lese khi memena khi Eshinegba ọ ya ri emiemini u wa mhila li ne.”

23 IJesu ọọ li, “Inyoghuo ẹ, ọ gbo ya guale bhale agbọ.”

24 IMata ọ li, “Mhi lese khi ọ ya te eghuli guale ogbele iguale ni o khi ogbele ni o kpukhokho.”

25 IJesu ọọ ọli, “Mhemhe mhi rote eghuli ya guise eni e ghu-a le, ni mhi ri agbọ ya na we, oni ọ da mie mhe suọ ọ ya mholi agbọ, ini ọ tseku ghu-a. 26 Oni ọ la agbọ ni ọ da mie mhe suọ, ọa tigbe ya ghu-a. U fe mie ona suọ?”

27 Oọ li, “Ii Ọnọmhue! Mhi miesuọ khi yeye u khi iKirisiti, Omi Eshinegba ni ọ ya bhale eke agbọ ona.”

28 Abi iMata ọ rọ ngme ghọ se ọ le ya ri ofie gueye iMeli, ọọ, “Ọsesẹ ọ she bhale, ọọ nono ẹ.” 29 Abi iMeli ọ rọ suọ ona ọ ti vule, ọ nyanya fiẹ lase je ashini iJesu ọ la. 30 IJesu ọa kie ramhi oni ẹoli ni ọọ je ne, ama ọ kie la ashini ọ kia ramhi ni iMata ọ rọ lona li ode. 31 Egbọ iJu ni e la elemhi owa yese ọli, e vule deba li je olase abi e rọ me khi ọ ti vule je olase. E dabi khi eri ọ je obini uji ya vie.

32 Abi iMeli ọ rọ ramhi ashini iJesu ọ la ni ọ me ọli, ọ de ya wugha li odalo, ọọ li, “Ọnọmhue, ini u la akana lọ, inyoghuo-mhe ọa kha ghu!”

³³ Abi iJesu o me khi loli ali egbo iJu ni e kphase oli khi ee vie, o ro obo ti iJesu udu, egbe e guoghọ oli a. ³⁴ IJesu o mhila we, oo, “Ashi a ro li to?”

E o li, “Onomhue bhale ya ghe oli.”

³⁵ IJesu o vie. ³⁶ Egbo iJu ni e la agho, ee, “A ghe abi oli nono ingme oyi oli khe.”

³⁷ Ama eghuo o e lie, “Loli ni o khueghie ozalo alo-a oo kha dobe tsumhi iLazarosi ini o khi ghua?”

IJesu o guise iLazarosi gbo bhale agbo

³⁸ O gbo ri obo ti iJesu udu. O kia je obini uji ni o khi irui, ni a gheghele echẹ zuse unu. ³⁹ IJesu oo, “A gheghele oni echẹ unu oni uji-a.”

IMata inyoghuo oni omose ni o ghu-a oo, “Onomhue, o she ya ke we! Amo o li ele onuziene abi a te ro li to!”

⁴⁰ IJesu o li, “Mhi a kpe gueye khi u ya me ufumhi oyi Eshinegba ini u miesuo?” ⁴¹ Igho e gheghele oni echẹ unu uji lase. IJesu o yase alo idane, o li, “Mhi kphemhi ne Ita, khi u suo mhe. ⁴² Mhi lese khi u ma suo oyemhe, itobo oyi egbo ena mhi ro o ngme ona ni e miesuo khi ye ye u ghie mhe.”

⁴³ Abi o ro ngme ona se, o lu oli leghe, “iLazarosi e! Fiẹ lasele!” ⁴⁴ Oni omose ni o ghu-a o fiẹ lasele, a ri ide olimhi gono li abo ali awe, ghe eni a ro ku oli alo. IJesu oo we, “A taghie oli a ni a ze oli vu.”

Ugbamhi abi a li ya gbe iJesu-a

(iMat 26.1-5; iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2)

⁴⁵ Ebubu egbo iJu ni e bhale ya tse iMeli o mu opfu e me emini iJesu o riele, e mie oli suo. ⁴⁶ Ama eghuo elemhi we e vu ya gueye egbo iFarisi emini iJesu o riele. ⁴⁷ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali

iFarisi e ya lu eni ẹ mhẹsẹ ni a lu iSaẹdiri ya nu wẹ mhọli ilegba.

E mhila egbewẹ, “Elo awa li ena? Aa mẹ ikanya ọnyaloa ni ọmọsẹ onana ọ gbe? ⁴⁸ Ini awa lina zẹ ọli obo, ọgbọkpa ọ ya mie ọli suọ. Egbọ iRomu e ya shashe Owa oyi Eshinẹgba oyawa-a.”

⁴⁹ Ọmọsẹ ọghuo elemhi wẹ ni a lu iKefasi, ni ọ ralo ugamhi oni ukpe ogho, ọọ li, “Aa lẹsẹ ingme! ⁵⁰ A lẹsẹ khi ọgbọ ọtuọghuo ọ kha ghu-a na egbo kpa, khi o ti dọsẹ ni egbo nya e pfua?”

⁵¹ Oa khi ibe eyoli ọ rọ sa ngme oni ungmehi ona, ama ungmehi angme-shi-ekẹ ni o ya tşẹ ogbe na akọ, khi iJesu ọ ya ghu-a na egbo iJu o khi ni ọ ngme, itobọ khi lọli ọ ralo ugamhi oni ukpe. ⁵² Oa khi oyi iJu tşẹ, ama ni ọ sanọ egbo eyi Eshinẹgba ni e kia miatşẹ ku agbo nya gbili rẹ wẹ khili oghuo.

⁵³ Rọte ẹlẹ ghọ vu, egbo iJu e te gba ugbamhi abi wẹwẹ e li ya gbe iJesu a. ⁵⁴ Itobọ igho, iJesu ọa ke kia lase gboo iteva oyi egbo iJu. O ri ochoghọ vu je ẹoli ni a lu Efuremu, ni o ti mama ọdagbe ifufu. Agho lọli ali eniyẹ odukhokho eyoli e ke ga la.

⁵⁵ Abi ẹghẹghẹ ukpe iPasova oyi egbo iJu o rọ ti i bhale, ebubu egbo e te ẹoli ọdoda je iJerusalemu ya ri egbe wẹ khi eni e pfuaşẹ, abi ushi oyewẹ ọọ e ke li neni oni ukpe o ramhi. ⁵⁶ Ee nono iJesu. Abi e rọ la elemhi Owa oyi Eshinẹgba, e mhila egbewẹ, e liẹ, “A li sa khi ọ ya bhale? Otşẹ ọa ya bhale shi oni ukpe ona.” ⁵⁷ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e she kpẹ mhẹsẹ na eni egbo, oni ọ da lẹsẹ obini iJesu ọ la, oni ọgbọ ọ guele ni wẹwẹ e mẹ asha mu ọli.

12

IMeli ọ la obini iBẹtani ku ituale ku iJesu (iMat 26.6-13; iMak 14.1-9)

¹ Abi o rọ kpọ ogbẹle esesa oni ukpe iPasova le, iJesu ọ nyene egbe bhale obini iBẹtani, obini iLazarọsi ni iJesu ọ rọte eghuli guise le ọ la. ² E nye akhe na iJesu, iMata ọ kphano eni eminale ghi wẹ. ILazarọsi ọ li nu wẹ shito shi ilele oyi eni ekhe. ³ Igho iMeli ọ rue egbegbi akanama ituale ni ọ pfie ni o lolo ghalẹ. Ọ ku ọli shi iJesu awe, ọ ri itsu ni e la li ukhomhi shishi ọ awe a. Upfiemhi oyi oni ituale o kphela vọ oni elemhi owa nya.*

⁴ IJudasi Isikaroti ni ọ khi ọtuoghwo eniye odukhokho eyi iJesu, ni ọ rọte ikpukhokho ya ri iJesu de, ọ me emini iMeli ọ riele, ọọ, ⁵ “Elo o ze ni aa rọ ri oni ituale de ni a kemhi eni ikpagho na eni ẹa mhue? Oni ituale o ghalẹ ramhi ifata ukpe oyi ogbo oghuo.” ⁶ Oa khi itobo khi ọ mholi udu iamhe na eni ẹa mhue, ọ rọ ngme ungmehi ona. Ama itobo khi oghiatọ ọ khi, ali khi loli ọ tsua ikpagho ọ mhue na wẹ, ni ọ rọte muno epfia.

⁷ Ama iJesu ọọ li, “Ze ọli obọ riele emini o la li udu, eri ọ mu mhe egbe e khe iroto oyemhe. ⁸ Eghẹghẹ kpa egbo ni ẹa mhue e rọ nu e a la, ama mhemhe mhia nu e ya la ana eghẹghẹ kpa.”†

⁹ Ebubu egbo iJu e suọ khi iJesu ọ la iBẹtani, igho e je oobo. Oa khi itobo iJesu tse e rọ je oobo, ama ni e ba me iLazarọsi ni iJesu ọ te eghuli guise le. ¹⁰ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi ee gba ugbamhi abi e li ya li gbe iLazarọsi a, ¹¹ itobo khi ingme oyoli o ze

* **12:3** Li ze iLuk 7.37-38 † **12:8** Li ze iDeut 15.11

khi ebubu ẹgbọ iJu e ku ma iJesu ọ, ni e rọ mie ọli suọ.

Ẹgbọ e ri ufumhi na iJesu abi ọ rọ lo elemhi iJerusalemu

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40)

¹² Ogbeakọlọ ebubu ẹgbọ ni e bhale shi oni ukpe iPasova e suọ khi iJesu ọọ je iJerusalemu. ¹³ Ighọ e yanọ eyamhi mhue abọ fiẹ ya ẹẹ ọli. E kpe okeke gbii, e liẹ, “Tsumhi anye. Awa kueghię Ẹshinegba. Ẹshinegba ọ khivọsẹ na ọni ọ ri eva oyi Ẹshinegba Ọnomhue ẹ bhale! Ẹshinegba ọ ka khivọsẹ na oghie iZireni!”‡

¹⁴ IJesu ọ mẹ ozele akphẹrẹ. Ọ nga li shitọ abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme ọli, ni ọọ,

¹⁵ “Ẹgbọ iJerusalemu,
ulishi o khi mu ẹ!

Oghie ọyẹ ẹ ọọ bhale ena,

ọ nga ozele akphẹrẹ ẹẹ bhale.”§

¹⁶ Ẹniyẹ odukhokho eyi iJesu ẹa kpe rọte ekẹ lẹsẹ obini eni ingme ena e je. Ama abi Ẹshinegba ọ rọte eghuli guise iJesu le ni ọ ri ufumhi na li, e rọ tigbe sato khi a kpe kẹkẹ eni ingme eyọli ena shi Ebe-no-pfuasẹ, ali khi e ke rieḽe eni ingme ena deba li ghue.

¹⁷ Olele ẹgbọ ni e nu ọli la aghọ abi ọ rọ rọte uji lu iLazarọsi lasele, ni ọ rọ rọte eghuli guise ọli le, e kie kia gueyẹ ẹgbọ abi a li mẹ oni ingme. ¹⁸ Itobọ khi ebubu ẹgbọ e suọ khi iJesu ọ gbe akanya ọnyaloa ona e rọ vẹ lasele ya mẹ ọli. ¹⁹ Ighọ ẹgbọ iFarisi e nu egbe wẹ ngme ọli, e liẹ, “Awa aa mhọli emini awa doḽe ya li ona. Aa mẹ khi ẹgbọ nya e ke ẹ deba li!”

‡ 12:13 Li zẹ Iwolo 118.25,26 § 12:15 Li zẹ iZaka 9.9

Ijesu o ngme ingme eghuli oyoli shi eke

²⁰ Egbọ iGiriki e li la eni e je iJerusalemu ya ga eghẹghẹ oni ukpe iPasova. ²¹ E ya mhila iFilipu (ni o khi ọnge iBetisaida ni o la iGalili) ẹ o li “Oga, anye ẹ nono ni anye mẹ iJesu, ni anye nu ọli ngme.”

²² IFilipu o vu ya gueye Aduru, wewe aava e ya gueye iJesu.

²³ Ijesu oo, “Oni eghẹghẹ o she ramhi ni a ro ri ufumhi oniemi oyi Omi Ogbọ ya khasẹ. ²⁴ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, ini aa li ri ukpamhi ado ko eke ni o ghua, eri o kie ya li abi o kie kpe li. Ini a roli ko eke ni o ro ze, o ghua, o fu, o ri imomhi ni e bu lasele. ²⁵ Onini o da nono ingme agbo oyoli dose ode ne, o ya de ọli obọ a, ama oni ọa da nono ingme agbo oyoli elemhi agbo ona ne, eri o kese o shi ẹ khe agbo na agboagbo.* ²⁶ Oni o nono khi lolu ya ga mhe, oo mema ya ke deba mhe. Ashini mhi da la kpa, o li la akaghọ. Itamhe o mu ekpe na li.

²⁷ “Memena udu oyemhe ọa ke sheshe. Elo mhi ke ya ngme? ‘Eri mhi ke ya lie, Ita, khi ze ni eghẹghẹ ona o bhale deba mhe?’ Iiye, oni eghẹghẹ ni o ze ni mhi ro bhale agbo na! ²⁸ Ita ri ufumhi ni o la eva oye khasẹ.”

Igho Eshinegba o rote idane ngme lase, oo, “Mhi she kpe ri ufumhi ni o la eva oyemhe khasẹ egbọ na agbo, mhi ya gbo ligho riẹle ọli.”

²⁹ Ebu bu egbọ ni e migha epfepfe agho e suo khi uruli oyi Eshinegba o ngme. Egbọ eghuo ee, “Akphala o de!” Egbọ elese ee, “Ageni o nu ọli ngme!”

* **12:25** Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33

³⁰ Ama iJesu oṣo, “Oa khi itobọ oyemhẹ uruli oyi Eshinẹgba ogho o ro ngme ungmehi ogho, ama itobọ oye e lo. ³¹ Oni eghẹghẹ o she ramhi ni a ro ri agbo e gue ezo. Memena, a ya khu Okphaghiẹ oni o kpe e mhesẹ shi agbo ona ukpekhomhi pfi. ³² A kha da yase mhe nga idane oora apfida ne, mhi ya ti ogbokpa bhale deba mhe.” ³³ Eri o ngme ona ni o ro rokhasẹ we uwali eghuli ni o ya ghu.

³⁴ Eni egbọ eẹ oṣi, “Ushi ni Eshinẹgba o ro na iMosisi na awa o gue oṣi ye anye khi agboagbo Omiepfuese o ya la o. See u ke li a lie khi a mema ya yase Omi Ogbọ nga idane? Oghuo o khi oni Omi Ogbọ ona?”†

³⁵ IJesu oṣo we, “Ákpá o ya la e iteva ukuku eghẹghẹ. A ke kia okiali abi oni ákpá o kie la e iteva memena, ini obili o khi ya bi e, itobọ khi oni o la alo ebili o a lese obini oṣo je. ³⁶ A regbenga oni ákpá ni o ri ákpá na e abi o kie li la e iteva, ni a li khi egbọ ni e ri imeke e na egbọ.” Abi iJesu o li ngme ona se, o lase we iteva le, je ashini e a ke te e me oṣi.

Umha-miesuo oyi egbọ ifu

³⁷ Abi iJesu o tseku gbe ikanya onyaloa ena ukpelewe oyewe, e a kie lama mie oṣi suo. ³⁸ Onana o ri emini Azaya ni o khi Omekẹguele o kpe ngme shi eke ya tse, ni oṣo,

“Onomhue, oghuo o lama

mie usomhi oyanye suo?

Oghuo Onomhue o mema

khueghie ekpabo eyoli-a khase?”‡

† **12:34** Li ze Iwolo 110.4; Aza 9.7; Ezik 37.25; iDan 7.14 ‡ **12:38** Li ze Aza 53.1

³⁹ Onana o zẹ khi ẹa doḅe miesuo, itobo khi Azaya o gbo ngme ọli shi ashese khi, ⁴⁰ “Eshinegba o she tase we alo a, o gbo zuse we udu ini e khi me eke ali ini udu oyewe e khi lese ingme. Ini e khi ya mu pfi, ni mhi me asha re we ze.” § ⁴¹ Eri Azaya o ngme ona itobo khi o she kpe me ufumhi oyi iJesu, o gbo kpe ngme ingme oyoli.

⁴² Abi o tseku khia khi ebubu eni ee ralo eyi egbo iJu e mie iJesu suo egheghe ni a ngme ena, ẹa ngme ọli lasese, itobo khi e na ulishi oyi iFarisi ini e khi khu ewe owa ugamhi ya lase. ⁴³ Irari khi e nono ikuoghi ni o rote obo oyi egbo bhale dose oni o rote obo oyi Eshinegba bhale.

Ungmemhi oyi iJesu a ro ya ri egbo na agbo gue ẹzo

⁴⁴ IJesu o tse se leghe gue, oo, “Oni o da mie mhe suo, ọa khi mhemhe tse o miesuo, ama oni o ghie mhe o li miesuo. ⁴⁵ Onini o da me mhe, o she li me oni o ghie mhe. ⁴⁶ Mhi she bhale agbo ya ri akpa ge na egbo na agbo, ini eni e mie mhe suo okhoghuo o khi la alo ebili. ⁴⁷ Oni o suo ungmehi oyemhe ni ọa da ro shi o, ọa khi mhemhe mhi ya pfa ẹzo mu ọli. Ọa khi eri mhi bhale ya ri egbo na agbo gue ẹzo, ama eri mhi bhale ya mie agbo pfuese. ⁴⁸ Oni oo pfa ẹzo mu oni o da kie mhe ali ungmehi oyemhe, o la agho. Eni ingmehi ni mhia ngme e ya pfa ẹzo mu ọli ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁹ Itobo khi ọa khi ungmehi ootsobo oyemhe mhia ngme, ama ungmehi ni Ita ni o ghie o mhesa na mhe mhi ngme mhia ngme.” ⁵⁰ Mhi lese khi oni ushi oyi Eshinegba, o ri agbo na agbo agbo o na ogbo.

§ **12:40** Li ze Aza 6.10

Irarigho, eri mhi ẹ ngme emini Ita o gueye mhe mhi ngme.

13

Ijesu o kpe eniye odukhokho eyoli awe-a

¹ Abi o ro kpo eleghuo ukpe iPasova le, ijesu o lese khi oni eghẹghẹ o she ramhi ni o ro ya te agbo lasela je oyi Ita. O ma kie kpe nono ingme oyi egbọ eyoli ni e la agbo, o roli khasẹ we khi eri loli nono ingme oyewe pfo.

² Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e la ashini e la le eminale e e ogbomhi. Okphaghe o she roli shi udu oyi iJudasi omi iSamọ Isikaroti o ka ro ijesu de. ³ Ijesu o lese khi Ita o she ro ekpabo nga lue obo, o lese khi obo oyi Eshinegba loli kpe te bhale, ali khi obo oyoli loli gbo nyene egbe ya je. ⁴ Igho ijesu o rote ashini o shito ti vule, ikhi ashini e la le eminale, o gueghie awulu ni o so kpeda, o ri ode ni a ro o muno amẹ egbe-a mu oku. ⁵ Igho o ku amẹ shi atalabi, o kpe eniye odukhokho eyoli awe-a. O rue ode ni a ro o muno amẹ egbe a ni o ro mu oku shishi we amẹ awe-a.

⁶ Abi o ro kpe ramhi iSamọ iPita o, iPita oo, “Kie! Onomhue yeye u kha ke kpe mhe awe a?”

⁷ Ijesu oo li, “Wa lese emini mhia ri ele memena, ama u ya lese okhese.”

⁸ ISamọ iPita oo, “Onomhue, atsobo ogho! Wa ya tigbe kpe mhe awe-a.”

Ijesu oo, “Ini mhia kpe e awe-a, wa aa ke khi oyemhe.”

⁹ ISamo iPita oḡ, “O kha khi igho, Onomhue, oḡa khi awe tse u ke lese ya kpe mhe-a! Ama kpe mhe abo ali ukhomhi-a ma o.”

¹⁰ IJesu oḡ li, “Ogbō ni o da khue se, o she pfuase, oḡa khi oni o ke gbo ya khue-a, ama awe o ke lese e yeghe-a. Ee nya a she pfuase, se ni otuoghuo elemhi e.” ¹¹ Irari khi iJesu o she kpe lese oni o ya ro oli de, loḡi o ze ni o ro lie, “Ee nya a she pfuase, se ni otuoghuo elemhi e.”

¹² Abi iJesu o ro kpe we awe a se, o rielle awulu ni o kpe gueghie ro so, o ya shito ashini o kpe te vule. Oḡ mhila we, “A li lese akanya ni mhi gbe na e lena?” ¹³ “A lu mhe ‘Osese’ ali ‘Onomhue.’ A ga gue ngme, itobo khi emini mhi khi ghō. ¹⁴ Memena ni mhemhe ni mhi khi Onomhue ali Osese oyeḡe mhi she kpe e awe-a, ee a li ke kpe egbe e awe-a. ¹⁵ Mhi she ri irokhokho khasē e, ni a li ke rielle emini mhi rielle na e.* ¹⁶ Egbegbi ingme mhi gueye e, khi oni o ga ogbo, oḡa ya fu dose oni oḡ ga, oni a aghiusomhi oḡa ya fu dose oni o ghie oli usomhi.† ¹⁷ Abi a ro lese eni ingme ena egho, a ya khivose na e, ini a ro li gba akanya.

*Ijesu o guele shi eke khi a ya re lue de
(iMat 26.20-25; iMak 14.17-21; iLuk 22.21-23)*

¹⁸ “Aa khi ee nya mhi nu e ngme. Mhi lese abi ingeli eyi eni mhi ze e li. Ama, emini Ebe-nopfuase o ngme, o mema bhale ya tse, ikhi oni oḡ, ‘Ogbō ni o nu mhe e le eminale o ya nyene egbe mu okhōli vule shi mhe o.’‡

* **13:15** Li ze iLuk 22.27 † **13:16** Li ze iMat 10.24; iLuk 6.40; iJon 15.20 ‡ **13:18** Li ze Iwolo 41.9

19 “Eri mhia gue ona ye ɛ shi eke neni a ligho me ɔli, ishegho ini a ligho me ghɔ, a ya miesuo khi ‘Mhemhe mhi khi oni mhi khi.’”²⁰ Abi o li mhi li gue ɔli ɛ ye ɛ, khi oni ɔ da kpe abo mie aghiusomhi ni mhi ghie, mhemhe ɔ li mie, oni ɔ da mie mhe, oni ɔ ghie mhe ɔ li mie.”[§]

21 Abi iJesu ɔ ro ngme ona se, udu ɔa ke sheshe ɔli, ɔ guele gboo, ɔɔ, “Egbegbi ingme mhi gueye ɛ, khi ɔtuoghuo elemhi ɛ, ɔ ya remhe de.”

22 Eniye odukhokho eyoli e bino egbe alo gase, o lolo sha we abo oni iJesu ɔ ngme.²³ Oghuo omɔ odukhokho ni iJesu ɔ mema nono ingme oyoli, ɔ shito mama iJesu.²⁴ ISamo iPita ɔ ro ikpialo nu oni omɔ odukhokho ngme, ɔɔ li, “Mhila iJesu, oghuo oni ogbo ɔ fe khi elemhi awa.”

25 Igho oni omɔ odukhokho ni ɔ shito mama iJesu ɔ mhila li, ɔɔ, “Onomhue, oghuo oni ogbo ɔ khi elemhi anye?”

26 IJesu ɔ so li ɔ, ɔɔ, “Oni mhi ya ri ibuledi ona somhi utasa oni awa te ɛ le emhi enana na ne, loli lo.” Igho ɔ so oni ibuledi elemhi utasa, ɔ ro na iJudasi omi iSamɔ Isikaroti.²⁷ Abi iJudasi ɔ lese mie oni ibuledi se, Okphaghiye ɔ lo ɔli udu. IJesu ɔ gueye ɔli, “Nyanya ya riye emini wa nono ni u riye.”²⁸ Ogbokhoghuo abi e ga li shito ɔ le eminale, ɔa la ni ɔ lese emini o ze ni iJesu ɔ ro ngme ɔli ghɔ.²⁹ Aborokhia khi iJudasi ɔ tsua ikpagho ɔ mhue na we, eghuo e dabi khi eri iJesu ɔ gueye ɔli ɔ ka de emini e ro ɔ li ukpe iPasova. Elese e dabi khi otse eri ɔɔ ɔ ka somhi eni ɛa mhue opfa.³⁰ Abi iJudasi

§ 13:20 Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16

o mie oni ibuledi se. O fiẹ lase aghoaghọ. Elyose o she ramhi.

Ijesu o ri ushi onogbo na we

³¹ Abi iJudasi o ro vu se, iJesu oo, “Eena egbo e ya me ufumhi oyi mhemhe Omi Ogbọ, e ya te idiegbe oyi Omi Ogbọ me ufumhi oyi Eshinegba.

³² Ini egbo e rote idiegbe oyi Omi Ogbọ me ufumhi oyi Eshinegba, egheghe agho Eshinegba lolighuo o ya nyanya ri ufumhi oyi Omi Ogbọ khase egbo.

³³ “Eniye eyemhe, mhia ke nu e ya la akana tese. A ya nono mhe, aa ke me mhe. Mhi gue ona ye e memena, abi mhi kpe li gueye eni ee mheso eyi egbo iJu, ni mhiye, Aa dobe ya ramhi obini mhi-a je.”*

³⁴ “Memena mhi ro ushi onogbo na e: A nono ingme oyi egbe e. Abi mhi li nono ingme oye e, a mema li ya nono ingme oyi egbe e.† ³⁵ A kha da mhọli inono na egbe e ne, egbo kpa e ya lese khi eniye odukhokho eyemhe a khi.”

Ijesu o ngme o shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34)

³⁶ ISamo iPita o mhila li, oo, “Onomhue, obo wa le?”

Ijesu oo li, “Waa ya dobe deba mhe je obini mhia je, ama u ya deba mhe okhese.”

³⁷ iPita o mhila li, oo “Elo e ze ni mhi aa ro dobe ya deba e? Mhi mu egbe ni agbo oyemhe o li opfu-a!”

³⁸ Ijesu o ke gbo so li o, “U ga mema mu egbe agbo oye o ro lie opfu-a na mhe? Mhi gueye khi,

* **13:33** Li ze iJon 7.34 † **13:34** Li ze iJon 15.12,17; 1 iJon 3.23; 2 iJon 5

neni okpa o gbieghe, u ya lie khi u waa lese mhe ramhi itese!”

14

Ijesu khi ode ni a te e bhale deba Eshinegba

¹ Ijesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we, “Aa khi ze ni udu o yese e-a, a mie Eshinegba suo, a gbo li mie mhe suo. ² Elemhi owa ni a la e kpoku shi apfe oyi Itamhe. Ini o a khi igho lo, mhi kha gueye e. Mhia ya vu ni mhi ya mu egbe asha shi eke khe e. ³ Mhi kha vu ya mu egbe shi eke khe e se, mhi ya gbo nyene egbe bhale ya wolo e ma egbe vu, ishegho ashini mhi ya la, ni a li nu mhe la akaghoo. ⁴ A lese ode ni a te e je ashini mhia je.”

⁵ ITomosi oo li, “Onomhue, anye ea lese obini u wa je. See anye li ya lese ode je obini u wa je?”

⁶ Ijesu oo li, “Mhemhe mhi khi ode ni a te e je obini oyi Eshinegba. Mhemhe mhi ri igesikia ni o la Eshinegba a khashe. Mhemhe mhi ri agbo o na ogbo. Ogbo khoghoo o a me asha ya je obini oyi Ita ini o a li rote oboo oyemhe. ⁷ Eri a kha lese mhe lo, a kha li lese oni Ita. Ro te memena vu, a she lese oli, a gbo me oli.”

⁸ IFilipu oo, “Onomhue, ri oni Ita khashe anye, emini anye lese nono ghoo.”

⁹ Ijesu o soli o, o, “IFilipu, mhi she nu e la tese, waa kie lese oni mhi khi? Oni o da me mhe, o she me oni Ita. See u kiele e lie ‘Ri oni Ita khashe anye?’

¹⁰ Filipu, waa miesuo khi mhi la elemhi oyi Ita, ali khi Ita o la elemhi oyemhe? Ingemhi ni mhi gueye e nya ea khi eyemhe. Ita ni o la mhe elemhi o ga gbe ikanya ena nya. ¹¹ A mie emini mhi ngme

suo ini mhię khi mhi la elemhi oyi Ita ali khi Ita o li la elemhi oyemhe. Ini aa mie emini mhi ngme suo, a ri itobo ikanya onyaloa ni mhia gbe miesuo. ¹² Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da mie mhe suo, o ya gbe ikanya enabi mhia gbe. O ya gbe ikanya eni e fu dose eni abi mhia gbe, itobo khi mhia je oyi Ita. ¹³ Emini a ro eva oyemhe mhila nya mhi ya rięe o, egheghe agho ni omoro ri ufumhi oyi Ita khasę egbo. ¹⁴ Emini a ro eva oyemhe mhila nya, mhi ya rięe na e.

Ijesu o shobo khi loli ya ghi Ayemhe-no-pfuase bhale agbo

¹⁵ “A kha nono ingme oyemhe, a ya ri omhesę oyemhe gba akanya. ¹⁶ Eghęghe agho, mhi ya lema Ita, o ri Okpaghiobo olesę na e, ni o ya nu e la agboagbo. ¹⁷ Loli o khi Ayemhe ni o ri igesikia ni o la Eshinęba a khasę agbo. Egbo na agbo ea dobe mie oli itobo khi ea me oli wekhi eri e lesę oli. Ama, eę ena a lesę oli, itobo khi o nu e la, o la elemhi oye e.

¹⁸ “Mhia ya ze e obo shi eke abi omi-olimhi, mhi ya gbo nyene egbe bhale deba e. ¹⁹ O kha deęe, egbo na agbo ea ke e me mhe, ama eę ena, a ya me mhe. Itobo khi mhi ya gbo la agbo, a ya li la agbo. ²⁰ Ini ogbe ni eęgho o ramhi, a ya lesę khi mhi la elemhi oyi Itamhe, khi eę a la elemhi oyemhe, abi mhi li la elemhi oye e.

²¹ “Oni o mie ishi eyemhe ni o ri ewe gbe akanya, o nono ingme oyemhe. Itamhe o ya nono ingme oyi oni oda nono ingme oyemhe, mhi ya li nono ingme oyi oni ogbo, mhi ri egbe mhe khasę oli.”

²² IJudasi (ọa khi oni a lu Isikarọti) ọọ, “Ọnọmhue, elọ o zẹ khi u fẹ ya ri egbe ẹ khasẹ anye tse, ni u wa rọ ya ri egbe ẹ khasẹ agbọ kpa?”

²³ IJesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Oni ọ da nono ingme oyemhe, ọ ya ri osesẹ oyemhe gbe akanya. Itamhe ọ ya nono ingme oyi ọli, mhemhe ali Itamhe, anye bhale ya nu ọli la. ²⁴ Oni ọa da nono ingme oyemhe, ọa rọ osesẹ oyemhe ya gbe akanya. Eni osesẹ ni mhia sesẹ ẹ, ẹa khi eye mhe, ama obọ oyi Itamhe ni ọ ghie mhe e te bhale.

²⁵ “Mhi she gue ena ye ẹ, abi mhi kie li nu ẹ la.

²⁶ Ama oni, Ayemhe-nọ-pfuase ikhi Okpaghiobo, ni Ita ọ ya rọ eva oyemhe rọ ghi ẹ, ọ ya sesẹ ẹ emhikpa. Ọ ya gbo re ẹ yelele emhikpa ni mhi gueye ẹ. ²⁷ Mhi zẹ ẹ obọ shi agbọ ona shi opfomhe, mhi ri opfomhe oyemhe na ẹ. Ọa khi oni abi egbo na agbọ e rọ ọ na ogbo mhi rọ na ẹ. A khi zẹ udu yese ẹa, ali a khi zẹ ni ulishi o mu ẹ.

²⁸ “A suọ abi mhi rọ gueye ẹ khi mhi ya rọte iteva oye ẹ vu, khi mhi ya gbo bhale deba ẹ. Ini a nono ingme oyemhe lo, a kha ke ghele khi mhia je oyi Itamhe, irari khi lolu ọ fu dosẹ mhe. ²⁹ Mhi she gue ingme ena ye ẹ shi eke neni a me we, ishegho ini a da kie ligho me we, a mie mhe suọ. ³⁰ Mhia ke nu ẹ ngme tese, itobo khi okphaghiẹ ni ọ kpe mhesẹ shi agbọ ona, ọọ bhale. Ọa mholi ekpabo shi agbọ oyemhe, ³¹ ama egbo na agbọ e mema ya lesẹ khi mhi ma nono ingme oyi Ita, ali khi emini Itamhe ọ mhesẹ na mhe mhi rie ẹ, mhia rie ẹ tee.

“A bhale ni awa vu ana le.

15

Ijesu ọ khi egbegbi ọọra upfonu

¹ “Mhẹmhẹ mhi li abi oni upfonu ni o mọ umọmhi onete, Itamhẹ ọ riẹlẹ ẹ shi ọ. ² Lọli ọọ kanọ uguabo oyẹmhẹ ni ọa ya mọ umọmhi a. Ọọ riẹlẹ uguabo oyẹmhẹ ni ọọ mọ umọmhi, ni o gbo mọ imọmhi eni e bu. ³ Ungmemhi ni mhi she nu ẹ ngme o she riẹlẹ ẹ ti ni a rọ doḅẹ mọ imọmhi enete. ⁴ A toma mhẹ idiegbe, mhẹmhẹ mhi ya toma ẹ idiegbe. Uguabo ọọra okhọghuo ọa doḅẹ ya mọ umọmhi ọọtsobo oyọli, o mema ya to ma idiegbe ọọra. U kẹ neta khi eri a doḅẹ ya riẹlẹ eminente ini aa toma mhẹ egbe.

⁵ “Mhẹmhẹ mhi khi ọọra upfonu, ẹẹ a li abi iguabo. Ini u toma mhẹ egbe ni mhi rọ li toma ẹ egbe, u ya mọ imọmhi eni e bu. Ini a rọ obọ rue mhẹ ọ le, aa doḅẹ ya riẹlẹ emhikhọghuo onete. ⁶ Ini u waa da toma mhẹ egbe ne, eri a ya khi ẹ pfia. Eri u ya li abi iguabo ekhakha ni, a ti ẹ ma ri erali toṣe-a. ⁷ Ini u toma mhẹ egbe, ni ingmemhi eyẹmhẹ e rọ la elemhi oye, emiemini o ghọle ẹ kpa wa mhila, a ri ọli nẹ. ⁸ Eminente ni a riẹlẹ o ri ufumhi ghi Itamhẹ. Ona o rọkhasẹ khi eniyẹ odukhokho eyẹmhẹ a khi.

⁹ “Abi Ita ọ nono ingme oyẹmhẹ, ighọ mhi li nono ingme oyeẹ. A la elemhi inono oyẹmhẹ. ¹⁰ Ini a rọ ishi eyẹmhẹ gbe akanya, a ya la inono oyẹmhẹ, abi mhi li ri ishi eyi Itamhẹ gbe akanya ni mhi li la inono oyọli. ¹¹ Eri mhi gue ona ye ẹ ni oghẹlẹ oyẹmhẹ o vọ ẹ udu, ni oni oghẹlẹ oye ẹ o gba pfo. ¹² Ushi ni mhi rọ na ẹ khi, a nono ingme oyi egbe ẹ, abi mhi nono ẹ.* ¹³ Aa mẹ inono olese ni o fu doṣẹ oni oḡbọ ọ rọ ghu-a na emọle ọli. ¹⁴ Emọle mhẹ a khi ini a da ri ishi eyẹmhẹ gbe akanya. ¹⁵ Mhi aa

* **15:12** Li zẹ iḵṇ 13.34; 15.17; 1 iḵṇ 3.23; 2 iḵṇ 5

ke lu e eni e ga mhe, itobo khi oni o ga ogbo oalesa akanya ni oga oyoli o gbe. Ochogho, emole mhi ke e lu e, itobo emini mhi rote obo oyi Itamhe wena nya mhi gueye e. ¹⁶ Oa khi ee a ze mhe, mhemhe mhi ze e ni mhi ri akanya na e, a ka gbe ikanya enete ni ikanya eye e e migha. Ishegho Ita o ya ro emini a ro eva oyemhe mhila nya na e. ¹⁷ Ushi oyemhe ni mhi shi na e khi, a nono ingme oyi egbe e.

Egbo na agbo ee biselemhi eniye odukhokho eyi Ijesu

¹⁸ “Ini egbo na agbo e biselemhi e, a sato khi igbo e kpe li biselemhi mhe. ¹⁹ Ini a khi eyi egbo na agbo lo, e kha nono ingme oye e abi enayewe. Abi o ke li memena khi, aa ke khi eyi egbo na agbo itobo khi mhi she rote elemhi agbo ze e, loli o ze khi egbo na agbo e ro biselemhi e. ²⁰ A sato ingme ni mhi gueye e, ‘Oni oo ga ogbo oafu e dose oga oyoli.’ Ini e kpe mu okholi vule shi me o ghue, e ya mu okholi vule shi e o. Ama ini e ro osese ni mhi sese gbe akanya, e ya ro osese oye e li gbe akanya.† ²¹ E ya lina ngeli deba e itobo khi enayemhe a khi, ali itobo khi ea lese oni o ghie mhe. ²² Ini mhi aa bhale ya nu we ngme lo, ea kha mholi umha-guekia oyi olamhe. Ama ea ke mholi emini e gue oli ya nga egbe khi o rewe a lamhe olamhe. ²³ Oni o da biselemhi mhe, Itamhe o li lie biselemhi. ²⁴ Ini mhi aa la akpewe gbe ikanya ni ogboese oafu dobe gbe ghue lo, ea kha mholi umha-guekia oyi olamhe. Ama memena e she me eni ikanya onyaloa, ama e kiele e biselemhi mhe ali Itamhe. ²⁵ Ama ona o ze ni emini a keke shi

† **15:20** Li ze iMat 10.24; iLuk 6.40; iJon 13.16

ebe ushi oyewe o ro bhale ya tse, oni o khi, 'Afuẹ ẹ biselemhi mhe.'‡

²⁶ “Ini oni Okpaghiobo o bhale, oni mhi rote obo oyi Itamhe ya ghie ghi ẹ, loli o khi Ayemhe no o ri igesikia ni o la Ita a khase, o ya pfi otselẹ shi ingme oyemhe. ²⁷ Eẹ a ya li mema pfi otselẹ na mhe, itobo khi rote igbaekele a te nu mhe la.

16

¹ “Eri mhi gue ona a ye ẹ ini a khi tsua irudunga pfi. ² Egbọ e ya khu ẹ owa ugamhi fiẹ lase, eghẹghẹ o ga ya ramhi ni ogbọ o kha gbe ongeẹ a, o dabi khi eri loli ẹ ga Eshinegba. ³ E ya riẹle eni emhi ena deba ẹ, itobo khi ẹa lese Ita, wekhi mhemhe. ⁴ Ama, eri mhi gue ona ye ẹ, ini oni eghẹghẹ o ramhi, a ya sato khi mhi kpe tse agua ye ẹ. Itobo khi mhi kie nu ẹ la mhi aa ro kpe gue ingme ena ye ẹ.

Akanya ni Ayemhe-no-pfuase o o gbe

⁵ “Memena, mhia le deba oni o ghie mhe, ama ongeẹ o kie mhila mhe, ‘Obo wa je?’ ⁶ Itobo khi mhi gue ingme ena ye ẹ, udu oyee o she yese-a. ⁷ Ama igesikia mhi gueye ẹ, ni o ro ti ẹ egbe mhi ro rote ẹ iteva a vu. Itobo khi ini mhi aa vu, oni Okpaghiobo o ya bhale. Ama ini mhi da vu mhi ya ghie oli ghi ẹ. ⁸ Ini O da bhale, O ya rewe lese umha-guekia ni o la ingme olamhe, o gbo rewe li lese ipfuase oyi Eshinegba ali iso-ezo oyoli. ⁹ O ya rewe lese khi umha-guekia ni o la olamhe o khi, umha mie mhe suo. ¹⁰ O ya rewe lese khi e ya mholi ipfuase oyi Eshinegba, itobo khi mhi je oyi Ita ni aa

‡ 15:25 Li ze Iwolo 35.19; 69.4

ke te tigbe ya mē mhē ¹¹ Ọ ya rēwē lēšē emini iso-
 ẹzọ oyi Ẹshinẹgba o khi. Itobọ khi a she pfa ẹzọ mu
 ọkphaghiẹ ọni ọ mhēsē ẹ shi agbọ ona.

¹² “Mhi mhọli emini e bububu ni mhi kha gbo
 gueyẹ ẹ, ama e bu dọsẹ ni a doḅẹ ya mie. ¹³ Ama
 ini Ayēmhẹ ni ọ ri igēsikia a khase ọ da bhale, ọ ya
 ri igēsikia ni o la ingme oyi Ẹshinẹgba nya khase ẹ.
 Ọa ya ngme ungmehi ọotsobọ oyọli, ama emini
 ọ suọ ọ ya ke ngme. Ọ gbo gueyẹ ẹ ingme ni a ya
 mē. ¹⁴ Mhēmhẹ ọ ya ke ti nga, itobọ khi ọ ya mie
 mhē ungmehi ni mhi ngme gueyẹ ẹ. ¹⁵ Emini
 Itamhẹ ọ mhue nya, eyēmhẹ lọ, lọli o zẹ khi mhi
 kpẹ gueyẹ ẹ khi emini mhi rọ na Ayēmhẹ-nọ-pfuase,
 ọ ya gueyẹ ẹ.

Oya oyeẹ o ya mele oghẹlẹ a

¹⁶ “O kha dẹnẹ, aa kẹ mē mhē, o kha ke gbo dẹnẹ
 a gbo mē mhē.”

¹⁷ Eniyẹ odukhokho eghuo ee mhila egbewẹ,
 “Elọ ọ ri ona a ngme, ni ọọ liẹ awa khi, o kha dẹnẹ
 khi awa aa ke a mē luẹ, ali khi o kha ke gbo dẹnẹ
 khi awa gbo lo ya mē luẹ? Ọ gbolo ẹ, ‘Itobọ khi mhi
 ya je obini oyi Ita.’ ¹⁸ Elọ ọ ri ‘O kha dẹnẹ’ ngme?
 Awa aa lēsẹ ingme ni ọ rọ ọli ngme!” E kie lina
 mhila egbewẹ.

¹⁹ Ijesu ọ she lēsẹ khi ẹẹ nono ni e mhila luẹ oni
 ungmehi ona, ọ mhila wẹ, “Eri a mhila egbe ẹ
 abi mhi ri oni ungmehi ngme, ni mhi rọ liẹ, ‘O
 kha dẹnẹ aa ke ya mē mhē ali khi o kha gbo dẹnẹ
 a ya mē mhē?’ ²⁰ Egbegbi ingme mhi gue ẹ yẹ ẹ, a
 ya viẹ, a viẹ oya. Ama ẹgbọ na agbọ e ya ke ghẹlẹ,
 ẹẹ a mhue iyeseudu-a, oni iyeseudu-a o ya mele
 oghẹlẹ-a na ẹ. ²¹ Ini ọkpotsọ ọ ya bia, udu o yese

ḵli a itobḵ khi eḡheḡhe osue o she bhale, ama ini ḵ bia ḵni ḵmḵ se, ḵḵ ḡheḷe, ḵ yele osue ni ḵ mḵ a. Irari khi ḵḵ ḡheḷe khi ḵli bia ḵmḵ shi agbḵ. ²² Iḡḵ o li li e egbe, memena udu o yese e a, ama mhi ya gbo mḵ e. Eḡheḡhe aḡḵ oḡheḷe o vḵ e udu, oḡheḷe ni ḵgbḵ ḵa doḡe ya mie. ²³ Ini oni oḡbeḷe o ramhi, aa ke e mhila mḡe emhikhḵghuo. Mhi gue iḡesikia a ye e khi Itamḡe ḵ ya rḵ emini a ri eva oyemḡe mhila kpa na e. ²⁴ Ga ramhi memena, aa kie ri eva oyemḡe mhila emhikhḵghuo. A mhila khi a ya mḵ mie, isheḡḵ ni oḡheḷe oyee o gba pfo.

Ijesu ḵ khḵli okhḵli agbḵ mu ḵ le

²⁵ “Mhi aa lolo kpe khueghie ingme-a gue e ye e. Ama eḡheḡhe ḵḵ bhale ni mhi aa ke rḵ lighḵ nu e ngme, ama mhi ya gue ingme oyi Ita ye e gboo. ²⁶ Ini oni oḡbeḷe o ramhi, a ya ri eva oyemḡe mhila Ita emini o ḡḵle e. Mhi aa lie khi mḡemḡe mhi ya mhila na e. ²⁷ Ita ḵḵ nono ingme oyee, itobḵ khi a nono ingme oyemḡe, a gbo miesuḵ khi obḵ oyi Eshineḡba mhi te bhale. ²⁸ Obḵ oyi Ita mhi te bhale ya lo elemhi agbḵ, memena mhi gbo te elemhi agbḵ ya vu je deba Ita.”

²⁹ Eniye odukhokho eyḵli ee ḵli, “Ena u tigbe e khueghie ingmemhi eye-a gueye anye gboo, waa ke e biebie eni ingme-a gueye anye. ³⁰ Eena anye lese khi u lese emhikpa, ḵa ke khi ḵgbḵ ḵ ke gbo ya ke mhila e ḵgbḵ. Onana o ze khi anye miesuḵ khi obḵ oyi Eshineḡba u te bhale.”

³¹ Ijesu ḵ so we ḵ, ḵ, “A she miesuḵ memena? ³² Eḡheḡhe ḵḵ bhale, oni eḡheḡhe o she ramhi, ni ee nya a rḵ ya miatse ku, ḵgbḵḵ ḵ je apfe oyḵli. Mḡemḡe-ghuo tse mhi ke ya la. Ama ḵa khi

mhemhēghuo tse mhi la, itobọ khi Ita ọ nu mhe la. ³³ Eri mhi gue ingme ena ye ẹ, ni a ri itobọ khi a kugbe mhe ọ mhuẹ opfomhe. Egbọ na agbọ e ya ri osue na ẹ me. Ama a mhọli udu, itobọ khi mhi she mu agbọ ọ le.”

17

Ijesu ọ sọ iromhi na eniye odukhokho eyọli

¹ Abi iJesu ọ rọ nu eniye odukhokho eyọli ngme se, ọ yase alo bino idane, ọ sọ iromhi, ọọ, “Ita, oni ẹghẹghẹ o she ramhi. Ri ufumhi oyi Omie khase agbọ, ni Omie ọ li ri ufumhi oye khase agbọ. ² Itobọ khi u she ri ekpabọ na li, shi ukhomhi oyi ẹgbọ na agbọ kpa, ni ọ ri agbọ na agbọagbọ na ẹgbọ ni u rọ na li. ³ Agbọ na agbọagbọ khi, ni a rọ lese ẹ, ikhi yeye ni u khi egbegbi Eshinegba oghuo kpe. Ni a gbo rọ lese mhe iJesu iKirisiti, ni u ghie. ⁴ Mhi she ri ufumhi oye khase ẹgbọ na agbọ, abi mhi rọ ọ gbe akanya ni u rọ na mhe, ni mhi gbe ọli pfo. ⁵ Ita, gbo ri ufumhi ni mhi kpe mhọli na mhe memena, ikhi ufumhi ni mhi rọte eke mhọli neni a ma agbọ.

⁶ “Mhi she ri ẹ khase ẹgbọ ni u te elemhi agbọ rọ na mhe. Egbọ eye e khi ni u rọ na mhe. E she ri ungmehi oye gbe akanya. ⁷ Memena e she lese khi emhikpa ni u rọ na mhe khi obọ oye e te bhale. ⁸ Mhi she gueye we usomhi ni u rọ na mhe, wewe e she mie oni usomhi. E she lese egbegbọ khi obọ oye mhi te bhale, e gbo miesuọ khi yeye u ghie mhe.

⁹ “Mhi sọ iromhi na we, ọa khi ẹgbọ na agbọ nya mhi sọ iromhi na, ama eni u rọ na mhe irari khi ẹgbọ eye e khi. ¹⁰ Emhikpa ni mhi mhọli eye

e khi, emini u mhḶli eyemḶe e li khi. WewḶ e ri ufumhi oyemḶe khase ḶgbḶ na agbḶ. ¹¹ Memena mhia bhale deba Ḷ, mhia ke la elemhi agbḶ, ama wewḶ e kie la elemhi agbḶ. Ita ni Ḷ pfuase, ri itoto ni o la eva oyḶ ni u rḶ na mḶe, khukhu wḶ, ni e khi Ḷghuo abi mḶemḶe ali yeyḶ awa khi Ḷghuo. ¹² EghḶghḶ ni mhi rḶ nu wḶ la, mhi ri itoto ni o la eva oyḶ ni u rḶ na mḶe, khukhu wḶ, mhi khḶ wḶ ekḶe. ḶkhḶghuo Ḷ Ḷa pfua, se ni Ḷghuo elemhi wḶ ni Ḷ khi Ḷni Ḷ ya pfua, ni emini a keke shi Ebe-nopfuase o bhale ya tse.*

¹³ “Memena mhia bhale deba Ḷ, mhia ngme ingmemhi ena, abi mhi kie li la elemhi agbḶ, ini eniyḶ odukhokho eyemḶe e mhḶli oghḶḶ ni o gba pfo, onabi oyemḶe. ¹⁴ Mhi she gue usomhi oyḶ yḶ wḶ, ama agbḶ Ḷ biselemhi wḶ, itobḶ khi Ḷa ke khi enayi agbḶ abi mhia li khi Ḷnayi agbḶ. ¹⁵ Mhi aa liḶ u wolḶ wḶ elemhi agbḶ lasele, ama tsumhi wḶ obḶ oyi Ḷna ḶkhḶḶ. ¹⁶ Ḷa khi enayi agbḶ abi mhi aa li khi Ḷna agbḶ. ¹⁷ Ri igḶsikia oyḶ rḶwḶ pfuase. Irari khi egbegbi ungmehi ungmehi oyḶ o khi. ¹⁸ Abi u li ghie mḶe je elemhi agbḶ, ighḶ mhi li ghie wḶ je elemhi agbḶ. ¹⁹ ItobḶ ewḶ mhi rḶ ri egbe mḶe ne, ini wewḶ ee li lighḶ ri egbe wḶ ne egbegbḶ.

Ijesu Ḷ lema na igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo nya

²⁰ “Ḷa khi itobḶ oyi eniyḶ odukhokho eyemḶe tse mhi rḶ sḶ iromhi ona. Mhi li sḶ iromhi na ḶgbḶ ni e li ya te ḶtselḶ oyewḶ mie mḶe suo. ²¹ Mhi sḶ iromhi e ga kugbe khi Ḷghuo. Ita! Mhi sḶ iromhi e la elemhi oyi awa, Ḷzeze abi u li la elemhi oyemḶe

* **17:12** Li ze Iwolo 41.9

ni mhemhẹ mhi li la elemhi oyẹ. Mhi sọ iromhi e khi oghuo ini agbọ e mie wẹ suọ khi yeyẹ u ghie mhe. ²² Mhi ri ufumhi ni u rọ na mhe na wẹ ini e kugbe khi oghuo abi mhemhẹ ali yeyẹ awa khi oghuo. ²³ Mhemhẹ mhi la elemhi oyewẹ, yeyẹ u la elemhi oyemhẹ, ni e ga kugbe khi oghuo, isheghọ ni agbọ e leşẹ khi yeyẹ u ghie mhe, ali khi u nono ingme oyewẹ abi u nono ingme oyemhẹ.

²⁴ “Ita, yeyẹ u ri wẹ na mhe. Mhia nono ni e nu mhe la ashini mhi ya la kpa, isheghọ ni e mẹ ufumhi ni u rọ na mhe itobọ khi u nono ingme oyemhẹ neni a ma agbọ.

²⁵ “Ita ni ọ pfuase! Agbọ ẹa leşẹ ọni u khi, ama mhemhẹ mhi leşẹ ọni u khi, enana e leşẹ khi yeyẹ u ghie mhe. ²⁶ Mhemhẹ mhi ri ọni u khi khase, ighọ mhi kie li ya ke riẹle ọli, isheghọ inono ni u mholi na mhe, o la wẹ egbe, ni mhemhẹ mhi li la elemhi oyewẹ.”

18

Abi a li ri iJesu de

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53)

¹ Abi iJesu ọ rọ sọ iromhi ona se, loli ali eniyẹ odukhokho eyọli e da uchokẹ ni a lu iKidirọni lase. Ogba ni a kọ ẹra na lu olivu shi o la epfe aghọ, iJesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e lo elemhi oni ogba oyi ẹra olivu. ² IJudasi ọni ọ ri ọli de ọ leşẹ oni ogba, itobọ khi iJesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e keleş lona akaghọ. ³ Ighọ iJudasi ọ tsua ekholi-okhue eyi iRomu, ali ẹgbọ ni e la Owa oyi Eshinegba ẹ khẹ ekhẹ ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi ifu ali

iFarisi ma egbe. E tsua itsua okhòli, ali igbili igòlò ali ikpa. E lo ogba oyi ẹ̀ẹ̀ra olivu le.

⁴ IJesu ọ she kpẹ ẹ̀şẹ emini loli ya mẹ, ọ mhila wẹ, ọọ. “Oghuo a nono?”

⁵ Ẹẹ ọli, “IJesu ọnge iNazareti!”

IJesu ọọ, “Mhẹmhẹ na.”

IJudasi ni ọ ri ọli de ọ migha mama wẹ. ⁶ Abi IJesu ọ rọ gueye wẹ khi, “Mhẹmhẹ na,” ighọ e ti je ukhokho, e de ya gbe.

⁷ IJesu ọ gbo mhila wẹ, ọọ, “Oghuo ẹ khi a nono wẹ?”

E gbo liẹ ọ li, “IJesu ọnge iNazareti.”

⁸ IJesu ọọ, “Mhi she kpẹ gueye ẹ khi mhẹmhẹ na. O kha khia khi mhẹmhẹghuo a nono, a zẹ ni eni e kpole e vu.” ⁹ Eri iJesu ọ ngme ona ni emini ọ kpẹ ngme o bhale ya tşẹ, ni ọọ: “Ita! Mhi aa wase ọkhoghuo elemhi ẹgbọ ni u rọ na mhẹ a.”

¹⁰ Ighọ iSamọ iPita, ni ọ tsua itakobi shi emhi ọ ji ọli lasẹle rọ bẹ ọni ọ gbe akanya a deba ọga ọyi ekpodalo ugamhi esọ na obita ukhomhi pfi-a. IMakọsi a lu ọni ọmọse. ¹¹ IJesu ọọ iPita, “Rue itakobi oghọ shi ashini u kpẹ te ji ọli lasẹle. Eri u dabi khi mhia ya rọte uko osue ni Itamhẹ ọ mhşẹ na mhẹ ya da?”*

A mu iJesu bhale odalo iguezo oyi ẹgbọ iJu

¹² Ighọ ekhòli-okhuẹ eyi iRomu ali eni e kpeda na wẹ ali eni e khẹ ekhẹ owa ugamhi ni o funẹ eyi ẹgbọ iJu, e gba iJesu mu, e gẹ ọli abọ je ukhokho.

¹³ E te odode rue ọli bhale ayi Anasi, ni ọ khi ọgọ iKefasi. IKefasi ọ khi ọkpodalo-ugamhi ọyi Ẹshinegba

* **18:11** Li zẹ iMat 26.39; iMak 14.36; iLuk 22.42

oni o kpada oyi egbo iJu oni ukpe ogho. ¹⁴ IKefasi o ke kpe ye egbo iJu ude, khi ini ogbo otuoghwo o ghua na egbo ni e bu, o ti dose ni egbo ni e la eoli nya e pfua.[†]

IPita o kie iJesu

(iMat 26.69-70; iMak 14.66-68; iLuk 22.55-57)

¹⁵ ISamo iPita ali omọ odukhokho oyi iJesu olese, e deba iJesu. Oni omọ odukhokho ali oni o kpada nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e kpe lese egbe. Igho oni omọ odukhokho o deba iJesu lo elemhi apfe oyi oni o kpada nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. ¹⁶ Abi iPita oo migha olase epfe ode unuekpe, oni omọ odukhokho ogho o nyene egbe je olase, o ya nu oni omueshi ni o la agho ngme, o rue iPita lo elemhi apfe. ¹⁷ Oni omueshi ni o la ode unuekpe o me iPita, o o li, “Oa khi omọ odukhokho oyi oni omose ogho u li khi?”

IPita oo, “Iiye, mhia khi loli.”

¹⁸ Ulili o gbe. Eni e khe ekhe ali ighumha e migha gasa erali ingamhi ni e pfi, e khasa erali. IPita o li nu we migha a khasa erali.

Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila iJesu ogbo

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iLuk 22.66-71)

¹⁹ Oni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o mhila iJesu ogbo ose se eyoli ali eniye odukhokho eyoli. ²⁰ IJesu o soli o, o, “Mhi aa tigbe na sheli se se ose se elemhi Owa Oyi Eshinegba ali owa ugamhi ni mhi la a se se gboo eghẹghẹ kpa, ikhi ashini egbo iJu e legba. ²¹ Elo o ze khi aa mhila mhe ogbo? A ka mhila egbo ni e suo ose se oyemhe. E lese emini mhi ngme.”

[†] 18:14 Li ze iJon 11.49-50

22 Abi iJesu o ngme ona se, oghuo eni e khe ekhe o lase iJesu esọ, o li, “Elo o ze ni u ro ligho nu Oga oyi ekpodalo ugamhi a ngme?”

23 IJesu oo, “Ini u lese khi mhi aa gue ngme, gue emini o ti ni mhi ngme le, ni egbo e suo. Ama o kha khia khi mhi gue ngme, elo o ze ni u ro lase mhe esọ?”

24 Ana Anasi o la lie e rue oli ghi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, abi a kie li ge oli abo je ukhokho. Eghẹghẹ ona, iKefasi ali Anasi e ga khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e kpeda.

IPita o gbo kie iJesu

(iMat 26.71-75; iMak 14.69-72; iLuk 22.58-62)

25 IPita o kie migha akaghọ, oo khasẹ erali. Egbo elese e mhila li, “Wa she khi oghuo eniye odukhokho eyi omose ogho?” IPita o so we o, oo, “Iiye! Oa khi mhemhe.”

26 Oghuo oni o gbe akanya a deba oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni o khi ogho oyi omose ni iPita o be esọ ukhomhi a, o gbo mhila iPita, “Oa khi yeye mhi she me khi u nu omose ogho la elemhi ogba?”

27 IPita o gbo le, “Iiye!” Utoghuokpe, okpa o gbieghe.

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti ya gue ezo

(iMat 27.1-2,11-14; iMak 15.1-5; iLuk 23.1-5)

28 Ele uzogbe fiefie, e rue iJesu fie owa oyi iKefasi je apfe oyi igovuno oyi egbo iRomu. Enighie eyi egbo iJu ea lama lo elemhi oni apfe, itobo khi ea nono ni ichimhi umha-pfuase ni o mu we, ini ee dobe le eminale iPasova. 29 Itobo igho oni igovuno

na lu iPaleti o fię je olase deba eni ęgbọ iJu, oọ wẹ, “Umha-guẹli onoghuo a gue shi omọse ọna egbe?”

³⁰ Ẹẹ ọli, “Ini ọa mhue umha-guẹli lo anye ẹa kha rue ọli bhale ghie.”

³¹ iPaleti oọ wẹ, “A rue ọli vu ya gue ẹzọ egbe-a abi ushi oyẹẹ o ngme shọ.”

Ẹgbọ iJu ẹẹ ọli, “Anye aa mhọli afu ni a rọ o liẹ a ka gbe ọgbọa.” ³² Eri a lina mẹ onana ni emini iJesu o kpe ngme ni o bhale ya tse, ikhi ungmehi ni o la guele uwali eghuli ni loyi ya ghu.‡

³³ iPaleti o nyenę egbe je elemhi apfe oyọli, o lu iJesu mhila, oọ, “Yeyẹ u khi oghie oyi ęgbọ iJu?”

³⁴ iJesu oọ. “Udu oyẹ ọgbọ ona ni u mhila mhe o te bhale abi khi ọgbọ o gue ingme oyemhe ye ẹ?”

³⁵ iPaleti oọ li, “Onge iJu wẹ khi mhi khi? Ẹgbọ eyẹ ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rue ẹ bhale ghi mhe, Elo u li?”

³⁶ iJesu oọ li, “Eghiele oyemhe ọa khi onayi agbo ona. Ini igho o khi lo, eni ẹ deba mhe e kha ye okhọli na mhe, ini a khi dobe mu mhe ghi eni ẹ mhese eyi ęgbọ iJu. Ama memena, eghiele oyemhe ọa khi onayi agbo ona.”

³⁷ Igho iPaleti o mhila li, “Oghie u ti ẹ khi?”

iJesu oọ, “U gue ga ngme ọli ni u rọ khi oghie mhi khi. Onana o ze khi a bia mhe bhale elemhi agbo, ni mhi rọ ri emini o khi igesikia khasẹ ęgbọ na agbo. Oni o da khi ọna igesikia ne, oọ suo oyemhe.”

³⁸ iPaleti o mhila li, “Elo o khi igesikia?”

*A pfa ẹzọ igbea mu iJesu
(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)*

‡ **18:32** Li ze iJon 3.14; 12.32,33

Igho iPaleti o gbo fię je olase, o gueye egbọ iJu, oo, “Mhi aa me umha-gueli shi oli obọ ni o remhe ya pfa ezo mu oli a gbe oia³⁹ Ama, abi a li ini a da li ukpe iPasova khi, ukpe khi ukpe kpa, eri mhia rue ogbọ oghuo egbọ eye e eni a mu shi owa ighumha abọ-a na e. A nono ni mhi wolọ oghie iJu abọ a na e?”

⁴⁰ Igho e tseşe gbii, ee oli, “Iiye! Ri Ochoghọ rue iBarabasi obọ a na anye.” (iBarabasi iko o li, oni o gbe ogbọ a o khi ni a mu shi owa ighumha.)

19

A pfa ezo igbea mu iJesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

¹ Igho iPaleti oo a gbe iJesu itali egbegbo. ² Eni ekholi-okhue e nyanọ iguabọ eera igba riele arula oghie rughu iJesu ukhomhi, e rue awulu ni o khi egholi ni o li abi oyile nabi a ro o so oghie so oli. ³ E gbo bhale deba li, e ro oli li egia, e lie oli, “A yase obọ eke na oghie oyi iJu!” E lase oli alo.

⁴ iPaleti o ke gbo fię je olase deba egbọ iJu, oo, “A ghe oli e, mhi rue oli lasese na e ni a ro lese khi mhi aa me umha-gueli shi oli obọ ni o re mhe ya lie a ka gbe oli a.” ⁵ Abi iJesu o ro fię lasese ni o ro rughu arula igba, o gbo so awulu egholi oyile ni oghie o so, iPaleti oo, “A ghe oni omose!”

⁶ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e khe ekhe Owa oyi Eshinegba e ro me oli, e tseşe, ee, “A ta li ma oora apfida! A ta li ma oora apfida!”

iPaleti oo, “Ee a rue oli vu ya ta ma oora. Mhi aa me umha-gueli shi oli obọ.”

⁷ Egbọ iJu ẹẹ ọli, “Anye mhue ushi ni o guele a gbe ọli, itobọ khi ọọ lu egbọli Omi Eshinegba.”

⁸ Abi iPaleti ọ rọ suọ ona, ulishi o tigbe mema lolo mu ọli. ⁹ Ọ nyene egbe je elemhi apfe oyọli, ya mhila iJesu, “Ọnge obo u khi?”

Ama iJesu ọ tsaghie ọli-a. ¹⁰ IPaleti ọọ, “Wa ya mie mhe unu? Wa lese khi mhi mhọli ekpabọ ni mhi rọ dobe ya pfa ẹ shi eke, ali khi mhi gbo dobe ya lie a ka te ma ọọra apfida gbe-a?”

¹¹ IJesu ọọ ọli, “Wa kha mhọli afu shi mhe idiegbe ini ọa khi Eshinegba o ri ọli ne lo, ama ọgbọ ni ọ mu mhe bhale ghi ẹ, loli ọ mhọli umha-gueli oyi olamhe ni o fu ne.”

¹² Abi iPaleti ọ rọ suọ ona se, ọ nono ode ni ọ te ya wolọ iJesu abọ a, ama eni egbo iJu e kiele tsese, e lie ọli, “Ini u ze ọli obọ, wa khi omole iSiza oghie oniemhi oyi iRomu. Onini ọ da guele khi oghie loli khi, obe iSiza ọ khi.”

¹³ Abi iPaleti ọ rọ suọ ingmemhi ena, ọ rue iJesu je olase, iPaleti ọ ya shito ukpho eche ni ọ shito la so ezọ, ni a lu Etete eche (iGabata a ri elemhi Iburu ẹẹ lu ọli) ¹⁴ Eghẹghẹ agho ovo o lese ramhi iteteva ukhomhi elegho, ikhi ogbele ni a mu egbe ẹ shi ukpe iPasova. IPaleti ọọ eni egbo iJu, “Oghie oye ghọ o!”

¹⁵ Ama e tsese, “A rue ọli ya gbe-a! A rue ọli ya gbe-a! A ta li ma ọọra apfida!”

IPaleti ọ mhila we, ọọ, “A nono ni mhi ta oghie oye ẹ ma ọọra apfida?” Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ẹẹ ọli, “Anye aa mhọli oghie olese dose oghie iSiza.”

¹⁶ Igho iPaleti ọ ri iJesu na ekhọli-okhue e ka ta li ma ọọra apfida.

A ta iJesu ma ọọra apfida

(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43)

Rọ te aghọ vu ekhọli-okhue e te rue iJesu vu. ¹⁷ IJesu ọ fiẹ lasele, lọlighuo ọ tsua ọọra apfida oyọli, ọ je ashini a lu “Ukhomhi olimhi ni o ku igua-a.” (IGogọta a ri eḷemhi Iburu e lu akaghọ.) ¹⁸ Aghọ e tali ma ọọra apfida shi, e ta egbọ aava ma eera mama li. Ọghuo epfe obita, ọnọkpọle epfe obogobọ, iJesu ọ la we iteva. ¹⁹ IPaleti ọ keke emhi rọ kphase oni ọọra-apfida. Emini ọ keke shi ọ khi, “IJesu Ọnge iNazareti, Oghie ọyi Egbọ IJu.” ²⁰ Ebubu eni egbọ iju e ze oni emhi, itobọ khi ashini a ta iJesu ma ọọra apfida shi ọa nuata shi apfe. Eḷemhi Iburu, ghe iLatini ali iGiriki a rọ keke oni emini a rọ kphase ọọra apfida ni a ta iJesu ma. ²¹ Ighie eyi ekpodalougamhi eyi egbọ iju ẹa lama shi emini iPaleti ọ keke. E ya gueye ọli, ẹẹ ọli, “Anye ẹa nono ni u keke oghie ọyi iju shi ọ, emini u kha keke shi ọ khi, Oghie ọyi egbọ iju ọmose ọna ọ khi lọli khi.”

²² IPaleti ọọ we, “Mhi she keke emini mhi keke.”

²³ Abi eni ekhọli-okhue e rọ ta iJesu ma ọọra apfida se, e wolọ ide eyọli kemhi shi asha ene. Ọgbogbọ ọ rue asha eghuo ọ, e gbo rue awulu oyọli ni a do ni aa rọte ashikhoghuo gbẹla toma.

²⁴ Eni ekhọli-okhue e gueye ege we, “Awa khi nyanọ li-a, awa ti ebe shi ọ, ni awa me ọni o ya mu, ni ọ rue ọli.” Eri a me onana ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse, ni ọọ, “E kemhi ide eyemhe, e gbo ti ebe shi awulu oyemhe.”

²⁵ Inyo iJesu, ali inyoghuo inyọli nọkpotso, ali iMeli ughue iKilopasi, ali iMeli ọnge iMagidaleni e migha mama oni ọọra apfida ni a ta iJesu ma.

²⁶ IJesu ọ me inyọli ali ọmọ odukhokho oyọli ni ọ

nono ingme oyoli, khi ọ migha epfe agho, iJesu ọọ, “Inyo! Omi-ẹ gho.”

²⁷ Ọ gweye oni omọ odukhokho, ọọ li, “Inye gho.” Rọ te agho vu oni omọ odukhokho ọ te rue oni inyo iJesu je apfe ni ọ te nu ọ la.

Eghuli ni iJesu ọ ghu

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49)

²⁸ IJesu ọ leşe khi emhikpa e she ze ukhomhi, ọọ, “Okiamẹ ọa gbe mhe.” Onana o ri emini a keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse.* ²⁹ Ubene ni o vọ onyo ni o khe-a o la epfe agho, e so isoso† elemhi oni onyo e rọ oni isoso kphase ukpokpo oyi ọọra ni a lu isopu ni o nuẹ, e nise ọli je iJesu unu. ³⁰ Abi iJesu ọ rọ to unu oni onyo, ọ, “O she pfo.”

Ọ dọ ukhomhi gbe, ọ ghua.

³¹ Ekhemhufe eyi egbo iJu e vu ya mhila iPaleti ọ ze ni wewe e ya pfi emhi shi awe eyi emose ni a ta ma ẹra apfida guoghọ-a. Ali ni wewe e taghie we te eni ẹra apfida tiemhile. Emini o ze ni e rọ ligho mhila khi, ẹlegho khi ogbele ni ala mu egbe khe ogbele iyemhea oyi egbo iJu. Eri ẹa nono ni e la ikhomhi ẹra apfida ramhi ogbele iyemhea, itobo khi oni ogbele iyemhea ogho, ogbele ipfuase na ke o khi. ³² Eni ekholi-okhue e vu ya pfi emhi shi ogbo oni odode ni a ta ma ọọra apfida mama iJesu awe guoghọ a. E gbo ligho ya guoghọ eyi oni o kpole a. ³³ Ama abi e rọ ramhi ayi iJesu, e bhale ya ẹ khi ọ she ghua, itobo igho ẹa ke pfi emhi shi iJesu awe guoghọ a. ³⁴ Oghuo eni ekholi-okhue ọ so iJesu ogbhorọ epfe, utoghukpe, ọlia ali amẹ e te ọli

* **19:28** Li ze Iwolo 69.21; 22.15 † **19:29** isoso egbo eghuo ẹ lu isoso ukodo.

egbe ku lasele. ³⁵ Ogbọ ni ọ ri eloe me ona ọ pfi ọtsele shi ọ, ọtsele ni ọ pfi o khi igesikia itobọ khi ọ lese gboo khi igesikia ona o khi. Eri ọ pfi ọtsele ona ni a khi eni e miesuo. ³⁶ Onana o ri emini a kpe keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni o guele khi, “Ogbokhoghuo ọa ya khi ugua shi ọli idiegbe.”[‡] ³⁷ Ebe-no-pfuase o gbo ngme ghọ shi asha olese khi, “E ya ke bino ọni e ya to ogbhoro gbese a.”[§]

Irotọ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56)

³⁸ Abi a ro me ona se, iJosefu onge Arimatia, ni ọ khili ọtuoghuo eniye odukhokho ni e bena e deba iJesu itobọ khi ọ na ulishi oyi ekhemhue eyi egbo iJu, ọ le ya mhila iPaleti olimhi oyi iJesu. iPaleti ọ lama na li ọ rue olimhi oyi iJesu ya ro to. Igho iJosefu ọ bhale ya rue ọli vu. ³⁹ INikodemosi ni ọ ke ya me iJesu ele iyose ọ kphase iJosefu. Ọ tsua ikhumhi ni a ro ọ to olimhi egbe ini ọ khi kele kea. Eni ikhumhi e bu ramhi akpulu ikoko oghuo. Ọ gbo tsua ituale ni e pfi mhue.* ⁴⁰ Eni emose aava e tsua olimhi oyi iJesu, e ri ide epfopfo genọ ọli. Abi e li i genọ ọni olimhi, igho e pfi ituale shi ọli egbe, ni e ri ikhumhi na ro ọ shi olimhi egbe ma ọ, abi egbo iJu e lie mu olimhi egbe shi irotọ, abi ushi oyewe o ngme. ⁴¹ Ukuku ogba o la ashini a ta iJesu ma ọora apfida shi, uji ona ufuegbhe onogbo ni aa ri ogbo to ghue o li la agho. ⁴² Itobọ khi elegho o khi ogbele ni a ro mu egbe e shi eke khe ogbele iyemhea oyi egbo iJu, ali khi oni uji na ufuegbhe o ti mama we, e ri olimhi oyi iJesu yeshi agho.

[‡] **19:36** Li ze Okiali 12.46; iNqba 9.12; Iwolo 34.20 **§ 19:37** Li ze iZaka 12.10 * **19:39** Li ze iJon 3.1-2

20

Ijesu ọ rọte eghuli guale

(iMat 28.1-8; iMak 16.1-8; iLuk 24.1-12)

¹ Ẹlẹ uzogbe fiefie ẹlẹ ni ọọ deba ogbẹlẹ iyemhẹa oyi ẹgbọ iJu, obili o kie la ogbe. IMeli ọnge iMagidaleni ọ je uji ashini a ri iJesu yeshi, ọ bhale ya ẹ khi a she gheghele ẹchẹ unu oni uji-a. ² Ighọ ọ sọ awẹ unamhi na je ayi iSamọ iPita ali ọmọ odukhokho ọghọ ni iJesu ọ nono ingme oyọli, ọ gueye wẹ, ọọ, “E tsua olimhi oyi Ọnọmhuẹ elemhi uji ufuegbhẹ a! Anye aa leşẹ obini e tsua li je.”

³ Ighọ iPita ali ọni ọmọ odukhokho ọghọ e vu ya je oni uji ufuegbhẹ. ⁴ Wẹwẹ aava ee na, ama ọni ọmọ odukhokho ọghọ ọ na dọşẹ iPita, ọ kpẹ ramhi oni uji ufuegbhẹ khẹ iPita. ⁵ Ọ nyẹşẹ egbe bino elemhi oni uji ufuegbhẹ, ama ọa lo elemhi ọ. Ọ mẹ ide ni a kpẹ rọ khuli idiegbe oyi iJesu. ⁶ Ighọ iSamọ iPita ni ọ kpukhokho ramhi aghọ ọ dọşẹ ya lo elemhi oni uji ufuegbhẹ. Ọ mẹ eni ide khi e la elemhi uji ufuegbhẹ. ⁷ Ode olimhi ni a rọ gẹ iJesu ukhomhi o li la aghọ. Oni ode o khili shi ashaoda shi ide enekpọle ọ. O kie khili shi aghọ abi a kie kpẹ li rọli khili olimhi oyi iJesu, ọa taghiẹ a. ⁸ Ighọ ọni ọmọ odukhokho ọghọ ni ọ kpẹ ramhi oni uji, ọ li lo elemhi ọli, ọ ri ẹloe mẹ, ọ miesuọ. ⁹ Oni ẹgheghe ẹa kie leşẹ emini a keke shi ebe khi iJesu ọ ya te eghuli guale. ¹⁰ Ighọ eni eniyẹ odukhokho e nyenẹ egbe je apfẹ.

Ijesu ọ ri egboli khasẹ iMeli ọnge iMagidaleni

(iMat 28.9-10; iMak 16.9-11)

¹¹ IMeli ọ migha olase oni uji ufuegbhẹ ọọ viẹ. Abi ọ li kie le viẹ, ọ nyẹşẹ egbe bino elemhi oni

uji ufuegbhe. ¹² O me khi igeni aava ni e so itsua epfopfo e shito elemhi oni uji ufuegbhe ni a ri olimhi oyi iJesu yeshi. Oghuo o shito obini iJesu o kpe ri ukhomhi shi, oni o kpole o shito obini o kpe ri awe shi.

¹³ E mhila li, ee oli, “No kpotso, elo u vie e shi?” Oo we, “E she tsua Onomhue oyemhe vu, mhi aa lese obini e roli shi.”

¹⁴ Igho o nyene egbe o me khi iJesu o migha agho, ama oa lese khi iJesu lo. ¹⁵ IJesu o mhila li, oo li, “No kpotso elo u vie e shi, oghuo wa nono?”

IMeli o dabi khi oni o riye shi oni ogba ni o la agho lo, o, “Oga ini yeye u tsua li vu kpekpe gueye mhe obini u roli shi ni mhi je agho ya tsua li.”

¹⁶ IJesu o li, “Meli.” O so alo ghue oli, o tseseghe ri elemhi oyi egbo iJu yemhe oli, oo, “Raboni!” Osesa a ri ona ngme elemhi Iburu.

¹⁷ IJesu o gueye oli, “Khi mu mhe mhue, itobo khi mhi aa nyene egbe je oyi Ita ne. Ama ka gueye inyoghuo-mhe khi mhi ya nyene egbe je oyi Itamhe ni o li khi Ita we, ali Eshinegba oyemhe ni o li khi Eshinegba oyewe.”

¹⁸ Igho iMeli onge iMagidalen i vu ya gueye eniye odukhokho khi loli me iJesu Onomhue. O gueye we ingme ni Onomhue o gueye oli.

*IJesu o ri egboi khasa eniye odukhokho eyoli
(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49)*

¹⁹ Abi ogbomhi o ro mu eke elegho ni o khi ogbeakolo oyi ele iyemhea oyi egbo iJu, ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, eniye odukhokho eyoli e le gba elemhi owa, e sono okpe ode itobo khi ee na ulishi oyi egbo iJu eni ee mhesa. Udemhija, iJesu

o bhale ya migha wẹ iteva bia, ọọ, “Opfomhẹ o ka nu ẹ la.” ²⁰ Abi o rọ ngme ona se, o ri abọ ali epfe khase wẹ. Oghẹle o vọ wẹ elemhi shi abi e li me Onomhue. ²¹ IJesu o gbo liẹ wẹ, “Opfomhẹ o ka nu ẹ la. Abi Ita o li ghie mhẹ mhi li liẹ ghie ẹ.” ²² Ighọ o yemhẹ ku wẹ, ọọ, “A mie Ayemhẹ-nọ-pfuase, ²³ Ogbọ ni a da gbe olamhẹ kua na, a she gbe kua na li, ama ini aa da gbe kua na wẹ ne, aa gbe kua na wẹ.”*

IJesu o ri egbọli khase iTomosi

²⁴ Otu oghuo elemhi eni eniyẹ odukhokho ogbava ni a lu iTomosi ni a gbolo ẹẹ lu itsema, ọa nu wẹ la aghọ ni iJesu o rọ bhale wẹ iteva. ²⁵ Eniyẹ odukhokho eni e kpọle e gueye ọli, ẹ o li, “Anye me Onomhue!”

ITomosi ọọ, “Ini mhi aa li me emeli ni o la ashini a te ta itse shi ọli abọ ni mhi ri umiesobọ oyemhẹ ti ọli, ni mhi aa rọ ri obọ shio oni o la li epfe, mhi aa ya miesuo khi o she guale.”

²⁶ Abi o rọ gbe utui, eniyẹ odukhokho eyọli e gbo lona elemhi owa, iTomosi o nu wẹ la aghọ, e sọ okpe ode. Udemhija iJesu o gbo bhale ya migha wẹ iteva bia, ọọ wẹ, “Opfomhẹ o ka nu ẹ la.” ²⁷ O gueye iTomosi, ọọ li, “Ri umiesobọ ti ana, bino mhẹ abọ, gbo nise obọ ti mhẹ epfe. Khi ke mholi akhokhomhẹ, miesuo!”

²⁸ ITomosi o li, “Onomhue oyemhẹ, ali Eshinegba oye mhẹ!”

²⁹ IJesu ọọ li, “Itobọ khi u me mhẹ u rọ miesuo? Ikhivose o khi na eni ẹa me mhẹ ne ni e miesuo.”

Emini o ze ni a rọ keke ebe ona

* **20:23** Li ze iMat 16.19; 18.18

³⁰ Ijesu o la ukpeloe oyi eniye odukhokho eyoli gbe ikanya onyaloa ni e bububu elese ni ogbo oake keke shi ebe ona. ³¹ Ama eri a keke ena shi ebe ini a miesuo khi iJesu khi iKirisiti, ikhi Omiepfuese Omi Eshinegba, ali, ini a mholi irudunga, a ya mholi agbo itobo eva oyoli.

21

Ijesu o ri egboli khase eniye odukhokho eyoli etuoshilua

¹ Abi a ro me ingme ena se, iJesu o gbo ri egbe oli khase eniye odukhokho eyoli, epfe oke oniemhi ni a lu iGalili. Ina a li me oli. ² ISamo iPita, ali iTomosi na lu itsema, ali iNatanieli onge iKena na eke iGalili, ghe iJoni ali iJemhisi imi iZebedi, ali eniye odukhokho eyi iJesu aava elese e ga legba asheghuo nya. ³ ISamo iPita oo, "Mhia vu ya mu ifele."*

Efe oli, "Anye ya deba e ye." Igho e lo elemhi oko-oke oniemhi oni ikeke. Ama eliyose elgho nya, ea mu emhikhoghuo. ⁴ Ele uzogbe fiefie, iJesu o migha egele oyi oke oniemhi, ama wewe ea lese khi iJesu o nu we ngme. ⁵ Ijesu o mhila we, oo, "Emole mhe, aa kie me afele okhoghuo mu?"

Efe oli, "Anye ea me emhikhoghuo mu."

⁶ Oo we, "Pfi aga oye je epfe obita oyi oko-oke oniemhi khi a ya me ifele mu." Igho e pfi aga je obini o ngme, ea ke dobe ti oni aga lo elemhi oni oko-oke oniemhi itobo khi o she mu ifele ni e bu.†

⁷ Igho oni omoo odukhokho ni iJesu o nono ingme oyoli, o o iPita, "Onomhue lo!" Abi iSamo iPita o suo

* **21:3** Li ze iLuk 5.5 † **21:6** Li ze iLuk 5.6

khi Ọnọmhue ọ ni ọ nu we ngme lena, ọ nyanya ro itsua so (itobo khi eri ọ kpẹ taghie ide eghuo egbe-a), ọ ji pfilo elemhi amẹ. ⁸ Eniye odukhokho eni e kpole e gua oni oko-okẹ oniemi bhale esọ okẹ, e e ti oni aga bhale epfe egele. Ekẹkẹ ọa ke lolo nuẹ shi we ọ, emhi nabi ete-awe egbhueshe o ke rote agho khi. ⁹ Abi e ro ramhi egele, e me ingamhi erali agho, a ri afele to ọ, ibuledi e li nga ọ.

¹⁰ Ijesu ọọ we, “A rote ifele ni a mu lena rue bhale.”

¹¹ IPita ọ nga egele le, ọ ya tialo oni aga ni o vo ifele enieniemi ngale egele, eni ifele e kugbe khi egbhueshilua ali igbesẹ. Abi eni ifele e rie ligho bu, oni aga ọa nyanọ a. ¹² Ijesu ọọ we, “A bhale ya le emhi.” Ogbokhoghuo eni eniye odukhokho ọa mhila li, “Oghuo u khi?” Itobo khi e lesẹ khi Ọnọmhue ọ. ¹³ Igho ijesu ọ ya rue oni ibuledi kemhi na we, ọ gbo kemhi oni afele na we.

¹⁴ Onana o khi utonuzi-esẹ ni ijesu ọ ri egboli yaa khase eniye odukhokho eyoli abi ọ te rote eghuli guale.

Ijesu ọ nu iPita ngme

¹⁵ Abi e ro le se, ijesu ọọ iSamọ iPita, “Samọ omi iJoni! U fe nono ingme oyemhe dose emhi enana nya?”

IPita ọ so li ọ, ọ li, “Ọnọmhue, u lesẹ khi mhi nono ingme oyẹ.”

Ijesu ọọ, “Ri eminale na imi isumha eyemhe le.”

¹⁶ Utonuzeva, ijesu ọọ li, “Samọ omi iJoni, u fe nono ingme oyemhe?”

IPita ọọ li, “Guegue Ọnọmhue, U lesẹ khi mhi nono ingme oyẹ.”

Ijesu oḡ, “Ri eminale na isumha eyemhẹ le.”

¹⁷ Utonuzese iJesu oḡ li, “Samḡ omi iJoni, u fe nono ingme oyemhẹ?”

Oni ingme o to iPita egbe, itobo khi iJesu o mhila li itese, “U fe nono ingme oyemhẹ?” Igho iPita o so li o, o, “Onomhue, u lese emhikpa, u lese khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu oḡ li, “Ro eloe khu isumha eyemhẹ.” ¹⁸ Ijesu oḡ, “Igesikia mhi gue ye khi, abi u ro khi ozele, eri u ri itsua so u fiẹ je obini o ghole e, ama ini u womhẹ, oḡboese o ke ya ri itsua ke so e, o mu e obo je obini o ghole e ni u je.” ¹⁹ Eri iJesu o ngme ona ni o rokhase abi iPita o li ya ghua ni o ya ro ufumhi ghi Eshinegba. Igho oḡ iPita, “Ke deba mhe.”

²⁰ iPita o nyene egbe, o me oni omḡ odukhokho ni iJesu o nono ingme oyoli, oni o shito mama iJesu abi e ro nu iJesu le eminale ni o kpukhokho khi oḡ deba wewe. Loli oḡ ke mhila iJesu oḡbo ni oḡ, “Onomhue, oghuo o ya re de?” ²¹ Abi iPita o ro me oli, o mhila iJesu, oḡ, “Se eḡbo na aḡbo e fe ya li oni omḡse ona?”

²² Ijesu so li o, o, “Ini mhia nono ni o la aḡbo ramhi ni mhi ro ya gbo nyene egbe bhale aḡbo, onoghuo o khi oye shi o? Ke deba mhe.”

²³ Ona o ze ni e ro bena ngme oli iteva oyi eniye odukhokho eyi iJesu, khi oni omḡ odukhokho ona o ya ghu ghue. Ama iJesu o liẹ khi o ya ghu ghue. Eri o lese liẹ, “Ini mhia nono ni o la aḡbo ramhi ni mhi ro ya gbo mu egbe nyene bhale, onoghuo o khi oye shi o?”

Ungmemhi ni o kpukhokho

²⁴ LḶli khi ḶmḶ odukhokho ni Ḷ pfi ḶtseḶ shi eni ingmemhi ena, lḶli Ḷ gbo keḶe wḶ shi ebe. Awa gbo leḶe khi emini Ḷ ngme khi igḶsikia lḶ.

²⁵ Ikanya ebubu e laḶ ni iḶesu Ḷ gbe. Ini ḶḶ a keḶe wḶ nya ukpamhi oghuo-oghuo lḶ, mhi sa khi agbḶ ona nya Ḷa kha luḶeḶ ebe ni a kha keḶe wḶ shi.

Ebe-No-Pfuasę Ishobo Onogbo
New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe
(NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a